II

(Nezakonodajni akti)

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE (EU) 2017/501

z dne 12. junija 2015

o cenah, ki jih je uporabljalo podjetje Hidroelectrica iz Romunije za S.C. ArcelorMittal Galați, S.C. Alro SA, S.C. Alpiq RomEnergie S.R.L., S.C. Alpiq RomIndustries S.R.L., S.C. Energy Financing Team Romania S.R.L. (EFT), S.C. Electrica S.A., S.C. Electromagnetica SA, S.C. Energy Holding S.R.L., S.C. EURO-PEC S.A., S.C. Luxten-Lighting Group S.A., S.C. Electrocarbon S.A. Slatina in S.C. ELSID Titu S.A. – SA.33623 (2012/C), SA.33624 (2012/C), SA.33451 (2012/C) in SA.33581 (2012/C)

(notificirano pod dokumentarno številko C(2015) 3919)

(Besedilo v romunskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

ob upoštevanju sklepa, s katerim je Komisija sklenila uvesti postopek iz člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi s pomočjo SA.33623 (2012/C, ex 11/NN) ([1]); SA.33624 (2012/C, ex 2011/CP) ([2]); SA.33451 (2012/C, ex 2012/NN) ([3]); in SA. 33581 (2012/C) ([4]).

Po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi določbami, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. **POSTOPEK**

(1) Komisija je 28. januarja 2011 in dne 2. avgusta 2011 prejela tri pritožbe naložbenega sklada S.C. FP Proprietatea S.A. („FP“ ali „pritožnik“) v povezavi s prodajo električne energije podjetja S.C. Hidroelectrica S.A. („Hidroelectrica“) več kupcem po cenah, ki so bile domnevno nižje od tržne ravni.

(2) Komisija je 25. aprila 2012 obvestila Romunijo, da je sklenila začeti postopek iz člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ([5]) (v nadaljnjem besedilu: „PDEU“) v zvezi z domnevnimi ukrepi državne pomoči, v nadaljnjem besedilu skupno: „odločitve o sprožitvi postopka“:

— SA.33623 o S.C. ArcelorMittal Galați S.A. („ArcelorMittal“);

— SA.33624 o S.C. Alro S.A. („Alro“);

([1]) Sklep Komisije C(2012) 2516 final z dne 25. aprila 2012 v zvezi z zadevo SA. 33623 (UL C 189, 29.6.2012, str. 3).
([2]) Sklep Komisije C(2012) 2517 final z dne 25. aprila 2012 v zvezi z zadevo SA. 33624 (UL C 268, 5.9.2012, str. 21).
([3]) Sklep Komisije C(2012) 2542 final z dne 25. aprila 2012 v zvezi z zadevo SA. 33451 (UL C 395, 20.12.2012, str. 5).
([4]) Sklep Komisije C(2012) 2556 final z dne 25. aprila 2012 v zvezi z zadevo SA. 33581 (UL C 395, 20.12.2012, str. 34).
([5]) UL L 115, 9.5.2008, str. 92.

— SA.33451 o S.C. Alpiq RomEnergie S.R.L. („S.C. Alpiq RomEnergie“), S.C. Alpiq RomIndustries S.R.L. („Alpiq RomIndustries“), S.C. Energy Financing Team Romania S.R.L. („EFT“), S.C. Electromagnetica S.A. („Electromagnetica“), S.C. Energy Holding S.R.L. („Energy Holding“), S.C. Euro-Pec S.A. („Euro-Pec“), S.C. Electrica S.A. („Electrica“) in S.C. Luxten-Lighting Group S.A („Luxten-Lighting“); v nadaljnjem besedilu skupno: „dobavitelji električne energije“;

— in SA 33581 o S.C. Electrocarbon S.A. Slatina („Electrocarbon“) in S.C. ELSID Titu S.A. („Elsid“), v nadaljnjem besedilu: „proizvajalci elektrod“.

(3) Odločitve o začetku postopka so bile objavljene v *Uradnem listu Evropske unije* ([6]). Komisija je pozvala romunske organe in vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe.

(4) Romunski organi so 23. julija 2012 Komisiji predložili svoje pripombe o odločitvah o začetku postopka.

(5) Komisija je prejela pripombe od 11 ([7]) zainteresiranih strani, in sicer:

— v zadevi SA.33623 od podjetja ArcelorMittal 30. julija 2012 in 2. avgusta 2012. Komisija je 5. decembra 2012 posredovala pripombe zainteresiranih strani romunskim organom;

— v zadevi SA.33624 od Alro 3. oktobra 2012, 28. novembra 2012, 12. aprila 2013, 30. maja 2013 in 5. oktobra 2012 od konkurenta. Komisija je 13. novembra 2012 posredovala pripombe zainteresiranih strani romunskim organom;

— v zadevi SA.33451 od podjetij Alpiq RomEnergie in Alpiq RomIndustries 1. avgusta 2012 in 20. januarja 2013, od EFT 4. februarja 2013, od Energy Holding 18. in 21. januarja 2013 ter od Electromagnetica 22. januarja 2013. Komisija je 13. februarja 2013 posredovala pripombe zainteresiranih strani romunskim organom;

— v zadevi SA.33581 od podjetij Electrocarbon in Elsid 18. maja 2012 in 18. januarja 2013. Komisija je 13. februarja 2013 posredovala pripombe zainteresiranih strani romunskim organom.

(6) Romunski organi so odgovorili na pripombe zainteresiranih strani 15. januarja 2013 v zadevi SA.33624 in 24. marca 2013 v zadevah SA.33451 in SA.33581.

(7) Komisija je od romunskih organov zaprosila za dodatne informacije:

— v zadevi SA.33623 (ArcelorMittal) v dopisih z dne 30. oktobra 2012, 15. aprila 2013 in 29. julija 2013;

— v zadevi SA.33624 (Alro) z dopisi z dne 22. maja 2012, 30. oktobra 2012 in 15. aprila 2013;

— v zadevi SA.33451 in SA.33581 (dobavitelji električne energije in proizvajalci elektrod) z dopisoma z dne 6. avgusta 2014 in 25. septembra 2014;

— v vseh štirih zadevah 29. julija 2013 in 21. februarja 2014.

(8) Romunski organi so zagotovili dodatne informacije:

— v zadevi SA.33623 (ArcelorMittal) 30. novembra 2012, 3. in 10. junija 2013, 16. julija 2013, 11. septembra 2013, 18. decembra 2013, 20. marca 2014, 24. marca 2014 in 14. maja 2014;

— v zadevi SA.33624 (Alro) 19. junija 2012, 23. julija 2012, 30. novembra 2012, 15. januarja 2013, 3. junija 2013, 11. septembra 2013, 18. decembra 2013, 24. marca 2014 in 14. maja 2014;

— v zadevi SA.33451 in SA.33581 (dobavitelji električne energije in proizvajalci elektrod) 11. septembra 2013, 24. marca 2014, 14. maja 2014, 3. septembra 2014 in 10. oktobra 2014.

(9) Komisija je 11. marca 2014 poslala podjetju Energy Holding zahtevo za dodatna pojasnila v zvezi s svojimi pripombami v zadevi SA.33451 (dobavitelji električne energije). Energy Holding je odgovoril 8. maja 2014.

([6]) Zadeva SA. 33623 (UL C 189, 29.6.2012, str. 3), zadeva SA. 33624 (UL C 268, 5.9.2012, str. 21), zadeva SA. 33451 (UL C 395, 20.12.2012, str. 5) in zadeva SA. 33581 (UL C 395, 20.12.2012, str. 34).

([7]) Vključno s predhodnimi opombami podjetij Luxten-Lighting in Euro-Pec, vložene pred objavo vabila za predložitev pripomb k odločitvi o začetku postopka: Luxten-Lighting 14. avgusta 2012 in Euro-Pec 13. avgusta 2012.

(10) Komisija je prejela nadaljnje pripombe zainteresiranih strani:

— v zadevi SA.33623 (ArcelorMittal) po elektronski pošti z dne 30. julija in 2. avgusta 2012;

— v zadevi SA.33624 (Alro) z dopisi z dne 30. maja, 28. junija in 2. julija 2013 ter 21. marca 2014;

— v zadevi SA.33451 (dobavitelji električne energije) z dopisoma z dne 18. in 19. novembra 2013, 16. in 18. junija 2014 ter 25. julija in 25. novembra 2014;

— v zadevi SA.33581 (proizvajalci elektrod) po telefaksu in po elektronski pošti z dne 18. januarja 2013.

2. **OPIS DOMNEVNIH UKREPOV POMOČI**

(11) Ta del opisuje pogodbene stranke (tj. podjetje Hidroelectrica in domnevne upravičence) ter pogodbe o prodaji električne energije v okviru romunskega trga z električno energijo.

2.1 **Pogodbene stranke**

2.1.1 *Hidroelectrica*

(12) Podjetje Hidroelectrica je bilo ustanovljeno leta 2000, ko je romunska vlada ustvarila štiri neodvisne družbe, ki so v celoti v državni lasti. Podjetje Hidroelectrica ureja običajno pravo gospodarskih družb. Osnovni kapital podjetja je v lasti romunske države prek ministrstva za gospodarstvo in trgovino (80,056 %) in pritožnika (19,943 %). Romunska država je zastopana na generalnih skupščinah delničarjev in imenuje člane upravnega odbora podjetja Hidroelectrica. Pravzaprav lahko člani upravnega odbora podjetja Hidroelectrica združujejo te funkcije z vladnimi položaji ([8]).

(13) Podjetje Hidroelectrica je glavni proizvajalec električne energije v Romuniji z letno zmogljivostjo proizvodnje približno 17,5 TWh v običajnem hidrološkem letu. Podjetje Hidroelectrica proizvaja električno energijo z jezovi in pretočnimi elektrarnami. Vendar nastanejo v tovrstni proizvodnji velike razlike glede na vremenske razmere: leta 2004 je proizvodnja podjetja Hidroelectrica znašala 17,6 TWh, leta 2009 16,4 TWh, leta 2010 pa 21,3 TWh. Leta 2013 je tržni delež podjetja Hidroelectrica znašal 28,24 % in je bil večji od tržnega deleža podjetij Complexul Energetic Oltenia, proizvajalca termalne energije iz premoga, ki je imel 20,83-odstotni tržni delež, in Nuclearelectrica z 20,65-odstotnim tržnim deležem. Obe podjetji Complexul Energetic Oltenia in Nuclearelectrica sta v državni lasti.

(14) Za podjetje Hidroelectrica je značilna struktura stroškov z visokimi stalnimi stroški (ki se nanašajo na amortizacijo jezov, gradbena dela ter redna vzdrževanja) in nizkimi variabilnimi stroški proizvodnje. Hidroelektrarna ima pogosto nižje mejne stroške kot drugi viri električne energije, zlasti fosilna goriva. Ta struktura stroškov izhaja iz dejstva, da proizvodnja električne energije iz hidroelektrarn po navadi nima visokih stroškov goriva ali mejnih stroškov ([9]). Iz tega sledi, da politiko prodaje in polnega povračila stroškov, ki presegajo mejne stroške proizvodnje, določa pretežno vsak posamezni proizvajalec. Razen osnovnega pravila, da je treba na dolgi

([8]) Vsi člani upravnega odbora podjetja Hidroelectrica, razen generalnega direktorja tega podjetja in predstavnika podjetja Fondul Proprietatea (2010), so istočasno opravljali druge funkcije na različnih ministrstvih in so bili imenovani z odredbami ministrstva za gospodarstvo in trgovino, kakor sledi: (i) v letih 2005–2006: osebni svetovalec v kabinetu ministra za gospodarstvo in trgovino; direktor kabineta ministra za mala in srednja podjetja; osebni svetovalec v kabinetu ministra na ministrstvu za javne finance in osebni svetovalec v generalnem sekretariatu vlade sta bila člana upravnega odbora podjetja Hidroelectrica; (ii) v letih 2007–2008: stanje ni znano; (iii) v letu 2009: državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino je bil hkrati predsednik upravnega odbora podjetja Hidroelectrica (2009), medtem ko so bili državni sekretar na ministrstvu in javne finance in dva generalna direktorja na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino hkrati člani upravnega odbora podjetja Hidroelectrica; (iv) v letu 2010: trije osebni svetovalci na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino, državni sekretar na ministrstvu za finance in generalni direktor na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino so bili člani upravnega odbora podjetja Hidroelectrica.

([9]) Glej Mednarodna agencija za energijo: „Načrtovani stroški proizvodnje električne energije“, izdaja 2010, oddelek 4.2 „Podatki o stroških proizvodnje električne energije po posameznih državah“, str. 89.

rok povrniti vse stroške hidroelektrarne (ali druge elektrarne), ni predpisujoč oziroma ni normativnih ekonomskih pravil za optimalno določanje cen za posebne segmente kupcev v kratko- do srednjeročnem obdobju, ki bi temeljili izključno na stroških. To izključuje, na primer, za vse prodane kWh, da imajo enak prispevek za pokrivanje stalnih stroškov, ne glede na proizvedeno količino, prodano posameznemu kupcu. Vendar je zaradi odvisnosti od hidroloških razmer in nezmožnosti prilagajanja stalnih stroškov podjetje Hidroelectrica na splošno dolgoročno izpostavljeno tveganju neobvladljive nestabilnosti proizvodnje in, posledično, lastnih prihodkov. Zato Hidroelectrica potrebuje dolgoročno stabilno proizvodnjo, da lahko iztrži stabilne in predvidljive prihodke.

(15) Do leta 2005, ko se je podpisovala večina pogodb v okviru preiskave, je strategija podjetja Hidroelectrica vključevala posodobitev in gradnjo novih zmogljivosti hidroelektrarne v višini 1,6 GW. Skupni znesek naložb je bil ocenjen na 5,9 milijarde EUR v obdobju 2005–2025. Za program modernizacije je potrebnih 800 milijonov EUR zunanjega financiranja.

Podjetje Hidroelectrica je 26. junija 2012 ([10]) začelo stečajni postopek, ki se je zaključil 26. junija 2013 ([11]). Podjetje Hidroelectrica je 25. februarja 2014 ponovno začelo stečajni postopek. Po navedbah stečajnega poročila, ki ga je pripravil prejemnik, je bila insolventnost podjetja Hidroelectrica posledica več dejavnikov, in sicer obveznosti, da prodaja znaten del svoje proizvodnje na reguliranem trgu po cenah, nižjih od proizvodnih stroškov, obveznosti kupovanja velikih količin električne energije od dražjih romunskih proizvajalcev električne energije v državni lasti (količine, ki so bile nato nadalje prodajane po nižjih cenah), portfelja prodajnih pogodb, prevelikih vlaganj, slabega upravljanja in visokih stroškov dela – vse to je privedlo do tega, da podjetje Hidroelectrica ni bilo sposobno plačati svojih dolgov upnikom ([12]).

2.1.2 *Domnevni upravičenci*

(16) Stranke, s katerimi je podjetje Hidroelectrica sklenilo pogodbe, ki so predmet preiskave, so bile:

— osem dobaviteljev električne energije: **Alpiq RomEnergie**, prej SC EHOL Distribution, pravni naslednik Energy Holding. EHOL Distribution je bila prodana podjetju Alpiq in preimenovana v Alpiq RomEnergie; **Alpiq RomIndustries**, prej SC Buzmann Industries SRL, oba v lasti zasebnega švicarskega operaterja Alpiq, ki je bil ustanovljen z združitvijo podjetij Aare-Tessin Ltd. for Electricity in EnergieOuest Suisse leta 2008 in deluje predvsem v jugovzhodni Evropi; **EFT**, hčerinska družba skupine EFT Group s sedežem na Cipru, ki je dejavna predvsem v balkanski regiji; **Electrica**, ponudnik storitev na področju električne energije upravičenim manjšim strankam ter svojim lastnim hčerinskim družbam, ki so dejavne v Romuniji; **Electromagnetica,** ponudnik proizvodov in storitev osvetljave ter dobavitelj električne energije s sedežem v Romuniji; **Energy Holding,** dobavitelj energije v zasebni lasti, ki je dejaven v Romuniji in v jugovzhodni Evropi; **EURO-PEC**, trgovec z železnimi in jeklenimi proizvodi za gradbeništvo ter industrijske in pomorske konstrukcije ter dobavitelj električne energije, ki deluje v jugovzhodni Evropi; in **Luxten-Lighting**, proizvajalec svetilnih naprav in dobavitelj električne energije;

— dva proizvajalca elektrod: **Electrocarbon,** delniška družba, ki kotira na borzi, proizvajalec grafitnih elektrod, žganega petrola koksa, paste Soderberg in ogljikovih blokov za plavže, in **Elsid**, ki je bil ustanovljen leta 1984 za proizvodnjo grafitnih elektrod za metalurško industrijo;

— **ArcelorMittal,** hčerinska družba večnacionalne skupine, ki deluje pod istim imenom in je vodilni svetovni proizvajalec jekla. ArcelorMittal proizvaja toplo in hladno valjane tuljave, galvanizirane tuljave, lužene in oljene tuljave ter plošče. Podjetje ArcelorMittal je največji romunski proizvajalec jekla in drugi največji industrijski porabnik električne energije v Romuniji, z letno porabo električne energije, ki presega 1,7 TWh;

— **Alro**, hčerinsko podjetje Vimetco NL, krovno podjetje v ruski lasti s sedežem na Nizozemskem. Z letno porabo električne energije, ki presega 3 TWh/leto v neprekinjeni dobavi (24 ur na dan), je podjetje Alro največji industrijski porabnik električne energije v Romuniji.

([10]) Odločba sodišča v Bukarešti št. 22456/3/2012 z dne 26. junija 2012.
([11]) Odločba sodišča v Bukarešti št. 6482 z dne 26. junija 2013.
([12]) Na voljo le v romunskem jeziku na http://www.euroinsol.eu/uploads/Raport%2059%20Hidro%20v11.pdf.

2.2 **Pogodbe**

(17) Podjetje Hidroelectrica je sklenilo 14 pogodb za dobavo električne energije domnevnim upravičencem, in sicer eno pogodbo z vsakim od osmih dobaviteljev električne energije, razen podjetij Electrica ([13]), Electrocarbon, Elsid in Alro ter dve enoletni pogodbi s podjetjem ArcelorMittal. Glavne značilnosti teh pogodb so podrobno opisane v uvodnih izjavah od 19 do 23 spodaj. Za celovitejše opise in dodatne podrobnosti se za vsak primer navaja sklic na odločitve o sprožitvi postopka in na Prilogo I k tej odločbi.

(18) *Datum podpisa pogodb:* Devet pogodb je bilo veljavnih že leta 2007, tj. v času pristopa Romunije k EU, in pet pogodb je bilo podpisanih po pristopu Romunije k EU ([14]).

(19) *Trajanje pogodb:* Večina pogodb je bila podpisana za daljša obdobja, od pet do deset let, tj. pet pogodb je bilo sklenjenih za začetno obdobje desetih let ([15]), dve pogodbi sta bili sklenjeni za začetno obdobje sedmih let ([16]) in tri pogodbe so bile sklenjene za začetno obdobje petih let ([17]), od katerih sta bili dve podaljšani za nadaljnje obdobje petih let v letu 2004 ([18]); preostale štiri pogodbe so bile sklenjene za obdobje enega leta ([19]) ali manj ([20]).

(20) *Trenutno stanje pogodb:* Samo pogodbe s podjetjem Alro še vedno veljajo. Vse druge pogodbe: (i) je odpovedal stečajni upravitelj v stečajnem postopku podjetja Hidroelectrica v letu 2012; (ii) je odpovedala posamično ena izmed pogodbenih strank ([21]); ali (iii) so se iztekle ([22]).

(21) *Pogodbene cene:* cene, določene v pogodbah v preiskavi, so bile *ad hoc* cene, dogovorjene z vsakim kupcem posebej, in niso bile določene na podlagi prej obstoječe omrežne tarife podjetja Hidroelectrica, npr. kot popust ali pribitek na veljavno tarifo ali kot tarifna stopnja.

— V pogodbi s podjetjem Luxten-Lighting (dobavitelj električne energije) je bila cena najprej določena v fiksnem znesku za nedoločeno obdobje. Poznejša dopolnila za povišanje prvotne pogodbene cene so bila podpisana vsako leto.

— V pogodbah s podjetjema Electrocarbon in Elsid so bile prvotne cene določene v fiksnem znesku samo za prvo leto izvajanja pogodbe. 1. septembra 2003 ([23]) je bila cena spremenjena na fiksni znesek, ki je enak za vsako leto do konca prvotnega pogodbenega obdobja. Ponovno, pred letom 2007, sta pogodbeni stranki spremenili predhodno določeno ceno za naslednja leta pogodbenega obdobja na fiksni znesek, ki je enak za vsako leto do konca obdobja ([24]). V praksi, kljub dejstvu, da je bila pogodbena cena vnaprej določena v fiksnem znesku, sta se pogodbeni stranki vsako leto ponovno pogajali in dogovorili cene, ki so bile višje od pogodbenih cen. Toda ko sta leta 2010 Electrocarbon in Elsid zavrnila sprejetje celotnega zvišanja cen na zahtevo podjetja Hidroelectrica, ki je hotelo enostransko prekiniti dobavo električne energije, zato je bila zadeva predložena pristojnemu sodišču, ki ni sprejelo zahteve podjetja Hidroelectrica po zvišanju cen nad raven, ki je določena v pogodbah ([25]).

([13]) Podjetje Electrica je sklenilo dve kratkoročni pogodb s podjetjem Hidroelectrica.
([14]) Pogodba s podjetjem AlpiqRomEnergie; dve pogodbi s podjetjem Electrica; in dve pogodbi z podjetjem ArcelorMittal.
([15]) Pet pogodb z dobavitelji električne energije (Alpiq RomIndustries; Electromagnetica; Energy Holding; Euro-Pec; Luxten-Lighting).
([16]) Pogodbe z EFT (dobavitelj električne energije) in podjetjem Alro.
([17]) Pogodbe s podjetji Electrocarbon, Elsid in Alpiq RomEnergie (dobavitelj električne energije).
([18]) Pogodbe s podjetjema Electrocarbon in Elsid.
([19]) Dve pogodbi s podjetjem Arcelor Mittal.
([20]) Dve pogodbi s podjetjem Electrica.
([21]) Pogodbo s podjetjem Luxten-Lighting (dobavitelj električne energije) je odpovedal Luxten-Lighting z obvestilom z dne 15. novembra 2011, z začetkom veljavnosti 1. januarja 2012.
([22]) Pogodbe s podjetjema Electrocarbon in Elsid so prenehale veljati 13. marca 2013 in pogodba s podjetjem Electromagnetica (dobavitelj električne energije) se je iztekla 30. aprila 2014.
([23]) Dodatek 1 k pogodbi s podjetjem Electrocarbon je zagotovil vnaprej določeno ceno (v fiksnem znesku – isto ceno) do 28. februarja 2008; Dodatek 2 k pogodbi s podjetjem Elsid je zagotovil vnaprej določeno ceno do 31. decembra 2007.
([24]) 1. julija 2004 so se pogodbene stranke sporazumele o preglednici z letno fiksno ceno za obdobje 2006–2013 (tj. Dodatek 4 k pogodbi s podjetjem Electrocarbon in Dodatek 5 k pogodbi s podjetjem Elsid). Cene so bile pozneje spremenjene z dnem 1. januar 2005 z vnaprej določenimi cenami v fiksnem znesku do 31. decembra 2007 za Elsid in do 28. februarja 2008 za Electrocarbon. Od leta 2006 so se pogodbene cene za Electrocarbon in Elsid prilagodile letno.
([25]) Sodišče prve stopnje: Olt Tribunal – dokument 2800/104/2010 (Electrocarbon) in Dambovita Tribunal – Zadeva 4102/120/2010 (v nadaljnjem besedilu: „Elsid“).

(22) Pravica strank do enostranske odpovedi pogodbe:

— V pogodbah s podjetji Luxten-Lighting, Electrocarbon in Elsid je kupec imel možnost, da sam prekine pogodbo po predhodnem pisnem obvestilu 30 dni pred prenehanjem. V primeru neizpolnitve te določbe je bil kupec zavezan plačati pogodbeni znesek, dokler podjetje Hidroelectrica ni podpisalo nove pogodbe o dobavi elektrike pod enakimi pogoji z novim kupcem ([26]).

— V pogodbah s podjetji Luxten-Lighting, Electrocarbon in Elsid je imelo podjetje Hidroelectrica možnost prekiniti pogodbo v naslednjih okoliščinah: (i) ponavljajoče se neplačevanje pogodbene cene za zakupljeno električno energijo in/ali ponavljajoče se neplačevanje kakršnih koli kazni, dolgovane na podlagi te pogodbe; (ii) če kupec izgubi svoj status upravičenega odjemalca v skladu z romunsko zakonodajo (ki je ključni element pogodbe), pri čemer je možna prekinitev pogodbe v petih delovnih dneh od dneva izgube statusa; (iii) zavrnitev kupca, da sklene novo pogodbo ali po potrebi spremeni obstoječo pogodbo v primeru spremenjenih gospodarskih in tehničnih okoliščin, pridobljenih na datum sklenitve pogodbe; v takem primeru je možna prekinitev s predhodnim obvestilom v roku 30 koledarskih dni; ter (iv) v drugih zadevah, ki jih določajo veljavni zakoni ali predpisi ([27]).

2.3 **Romunski trg z električno energijo**

(23) V Romuniji se lahko trgovanje z električno energijo v obravnavanem obdobju pretežno odvija na dveh trgih: (i) regulirani trg z električno energijo, na katerem se trguje z električno energijo na podlagi reguliranih tarif in pogojev, ter (ii) konkurenčni trg z električno energijo, na katerem se z električno energijo trguje prosto, vključno z dvema glavnima vrstama pogodb: dvostranske pogodbe, s katerimi se trguje na centraliziranem trgu, in prosto dogovorjene dvostranske pogodbe, t. i. trg za neposredno dogovorjene pogodbe.

Regulirani trg z električno energijo

(24) Transakcije na reguliranem trgu z električno energijo se izvajajo s kupoprodajnimi okvirnimi sporazumi, sklenjenimi med proizvajalci električne energije, ki delujejo na reguliranem trgu, vključno s podjetjem Hidroelectrica, in „dobavitelji zadnje instance“, ki zagotavljajo distribucijo električne energije končnemu uporabniku. Dobavitelji zadnje instance morajo dobaviti električno energijo upravičenim odjemalcem, ki so: (i) končni potrošniki, ki niso uveljavili svoje pravice do izbire dobavitelja in do nakupa električne energije na konkurenčnem trgu, ali (ii) gospodinjstva in poslovni odjemalci, ki imajo manj kot 50 zaposlenih ter letni promet, ki ne presega 10 milijonov EUR ([28]). Upravičeni odjemalci kupujejo električno energijo po reguliranih tarifah.

(25) Na reguliranih trgih romunski regulativni organ za energijo („ANRE“) določa cene in količine, ki naj bi jih dobavili proizvajalci električne energije predhodno vsako leto. V skladu z zahtevo ANRE je podjetje Hidroelectrica dolžno oskrbeti veleprodajno dobavo električne energije distributerjem maloprodajne oskrbe z električno energijo na reguliranem trgu. Veleprodajne cene, plačane podjetju Hidroelectrica, določi ANRE na podlagi upravičene ravni upravičenih stroškov in stopnje donosnosti. Med letoma 2004 in 2010 so bile podjetju Hidroelectrica plačane naslednje veleprodajne cene (v RON/MWh) ([29]):

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
40	67	54,59	62,46	60,53	67,65	72

Konkurenčni trg z električno energijo

(26) Od leta 2005 je konkurenčni trg z električno energijo v Romuniji razdeljen na pet posebnih trgov:

— centralizirani trgi, ki jih upravlja OPCOM,

— trg za neposredno dogovorjene pogodbe,

([26]) Člen 10(2) vsake od teh treh pogodb.
([27]) Člen 10(1) vsake od teh treh pogodb.
([28]) Člen 55, odstavek 1 Zakona o električni energiji in plinu št. 123/2012, kakor je bilo nadalje spremenjeno z Zakonom št. 127/2014.
([29]) Poročilo družbe KPMG, Priloga 3 k Memorandumu o podjetju Energy Holdings (poročilo z dne 27. februarja 2012, str. 8), vir: Letna poročila podjetja Hidroelectrica, poročilo upravitelja 2010, KPMG analiza.

— trg za pomožne storitve,

— izravnalni trg in

— izvozni trg.

(27) Centralizirane trge upravlja OPCOM. OPCOM je bil ustanovljen leta 2001 v skladu s Sklepom vlade št. 627/2000 kot delniška družba in hčerinsko podjetje v popolni lasti podjetja Transelectrica, upravljavca prenosnega sistema. Na osnovi dovoljenja, ki ga je podelil ANRE, je bil OPCOM opredeljen kot platforma za trgovanje na debelo z električno energijo v Romuniji. OPCOM je edina energetska borza v Romuniji, ki nudi okvir za trgovanje z električno energijo in ima vlogo spodbujevalca.

(28) Na trgu OPCOM je pet vrst tržnih segmentov: (i) trg za dan vnaprej; (ii) trg znotraj dneva, ki ga upravlja OPCOM šele od julija 2011, (iii) centralizirana dvostranska trga oziroma centraliziran trg za dvostranske pogodbe z javno dražbo („OPCOM-PCCB“) in centraliziran trg za dvostranske pogodbe z nenehnimi pogajanji („PCCB-NC“); (iv) centraliziran trg za zelene certifikate in (v) trgovalna platforma za potrdila za emisije toplogrednih plinov. Zeleni certifikati in certifikati za emisije toplogrednih plinov ne vključujejo neposredno trgovanja z električno energijo in zato niso opisani spodaj. Transakcije na trgu OPCOM so se začele leta 2005, in sicer zgolj na trgih za dan vnaprej in trgih OPCOM-PCCB.

(29) V času pristopa Romunije k Evropski uniji leta 2007 se je z električno energijo trgovalo večinoma na reguliranem trgu z električno energijo (približno 29 TWh ali približno 55 % končnega povpraševanja). Na konkurenčnem trgu z električno energijo se je z električno energijo trgovalo: (i) na trgu OPCOM-PCCB in (ii) na trgu za dan vnaprej, oba upravlja OPCOM; nato (iii) na podlagi neposredno sklenjenih pogodb, pogosto za dolgo obdobje, tako veleprodajnih kot maloprodajnih, (iv) na izravnalnem trgu, na katerem je prenosno omrežje edini kupec, in nazadnje (v) na izvoznih trgih (3,3 TWh v letu 2007). Med letoma 2007 in 2010 je bila prodaja električne energije na teh nereguliranih trgih v Romuniji naslednja ([30]):

(v TWh)

	2007	2008	2009	2010	Povprečje 2007–2010
Proizvodnja električne energije – skupaj	61,39	64,01	56,69	59,14	60,31
Izravnalni trg – skupaj	3,49	3,55	3,21	2,97	3,30
Trg za dan vnaprej – skupaj	5,04	5,21	6,35	8,70	6,32
OPCOM PCCB – skupaj	5,88	8,77	6,33	4,39	6,34

Prodaja podjetja Hidroelectrica po tržnih segmentih

(30) Z letnim obsegom prodaje v višini 18,2 TWh in povprečnim tržnim deležem 30,2 % v obdobju 2007–2010 je bilo podjetje Hidroelectrica (in še vedno je) glavni proizvajalec električne energije v Romuniji. Od leta 2003, v skladu s postopnim odpiranjem trga z električno energijo kupcem s pravico do izbire dobavitelja, podjetje Hidroelectrica ustvarja prodajo pretežno z neposredno dogovorjenimi dvostranskimi pogodbami. Taka prodaja je leta 2007 predstavljala skoraj dve tretjini celotne prodaje podjetja Hidroelectrica. Kot je prikazano v spodnji preglednici, je v obdobju po pristopu Romunije k EU delež prodaje podjetja Hidroelectrica od celotne prodaje med letoma 2007 in 2010 ostal relativno stabilen in je znašal 19 % na reguliranem segmentu trga, prodaja drugim proizvajalcem električne energije pa je znašala približno 1 % prodaje. V tem času se je delež na izravnalnih, dvostranskih pogodbah in izvoznih trgih nekoliko zmanjšal, medtem ko se je delež prodaje na tržnih segmentih, ki jih upravlja OPCOM, povečal s skoraj zanemarljivega v letih 2007 in 2008 na […] ([31]) % v letu 2010.

([30]) poročilo KPMG, Priloga 3 k Memorandumu o podjetju Energy Holdings z dne 27. februarja 2012, str. 21, vir: ANRE.
([31]) Poslovna skrivnost.

Prodaja podjetja Hidroelectrica po tržnih segmentih	2007	2008	2009	2010	Povprečje 2007–2010 (v %)
Regulirani trg	[…]	[…]	[…]	[…]	19
Izravnalni trg	[…]	[…]	[…]	[…]	6
Izvozni trg	[…]	[…]	[…]	[…]	7
Drugi proizvajalci električne energije	[…]	[…]	[…]	[…]	1
Dvostranske pogodbe	[…]	[…]	[…]	[…]	63
od tega pogodbe v preiskavi	[…]	[…]	[…]	[…]	58
OPCOM (dan vnaprej in PCCB)	[…]	[…]	[…]	[…]	4

(31) Pogodbe podjetja Hidroelectrica z dobavitelji električne energije Electrocarbon, Elsid in Alro so bile sklenjene na trgu za neposredno dogovorjene pogodbe. Obe pogodbi s podjetjem ArcelorMittal za dobavo električne energije v letih 2010 in 2011 sta bili sklenjeni na trgu OPCOM-PCCB po načelu najvišje ponujene cene. Čeprav bi se ekonomska in pravna ocena pogodb, ki se proučujejo, morala nanašati na širši kontekst romunskega trga z električno energijo, sta dva segmenta na tem trgu pomembna zlasti zato, ker se nanašata na pogodbe podjetja Hidroelectrica, ki so predmet te odločbe:

— OPCOM-PCCB, kot je opredeljen in naveden v odločitvi o sprožitvi postopka, ki je še posebej pomemben za pogodbe s podjetjem ArcelorMittal,

— trg za neposredno dogovorjene pogodbe, na podlagi katerega so bile sklenjene vse druge pogodbe, ki so predmet tega postopka.

OPCOM-PCCB

(32) Na tržnem segmentu OPCOM-PCCB OPCOM organizira javne dražbe za prodajo in nakup električne energije. Prodajne ali nakupne ponudbe posameznih dobaviteljev ali odjemalcev so predložene upravljavcu trga. Vsaka ponudba mora navesti naslednje: (i) bodisi minimalno ceno, po kateri bo stranka prodala električno energijo, ali maksimalno ceno, po kateri bo kupila električno energijo, in (ii) okvirni sporazum, po katerem namerava stranka, ki predloži ponudbo, dobaviti/kupiti električno energijo. Kupoprodajne ponudbe določajo dobavne pogoje, vključno s tistimi, ki se nanašajo na količino električne energije, obdobje veljavnosti (najmanj en mesec in do enega leta) ter predviden okvirni sporazum. Cena upošteva načelo najugodnejše ponudbene cene.

(33) Po objavi odločitev o začetku postopka je Komisija sprejela sklep v skladu s členom 102 PDEU, v katerem ugotavlja, da je energetska borza, ki jo upravlja OPCOM, pomemben storitveni trg, na katerem je imel OPCOM prevladujoč položaj, ter da je bil ločen od trga za neposredno dogovorjene pogodbe ([32]).

Trg za neposredno dogovorjene pogodbe:

(34) Trg za neposredno dogovorjene pogodbe je prosti trg, ki ga ne regulira ANRE. Pogodbene stranke dvostransko dogovorijo količine, cene in druge pogodbene klavzule. To zagotavlja strankama visoko stopnjo prilagodljivosti pri pogajanjih glede pogojev prodajnih pogodb. Ti pogoji so zaupni.

(35) Z dopisom z dne 21. februarja 2014 je Komisija naslovila zahtevo romunskim organom, da predložijo podatke in informacije o pogodbah, sklenjenih na romunskem trgu, razen obeh pogodb, ki so predmet tega sklepa, ter s primerljivimi obdobji in količinami za dobavo električne energije. Zahteva Komisije je zajela vse romunske

([32]) Odločba Komisije z dne 5. marca 2014, na podlagi uporabe člena 102 PDEU, nalaga globe v skladu s členom 7 Uredbe (ES) št. 1/2003 v zadevi AT.39 984 „Romunska energetska borza/OPCOM“.

dobavitelje električne energije tako v državni kot v zasebni lasti. Romunski organi so 14. maja 2014 posredovali zahtevane podatke o vseh dolgoročnih pogodbah, podpisanih s kupci električne energije z letno porabo električne energije, ki presega 150 GWh, in ki so veljale med leti 2007 in 2013 ([33]).

(36) Še zlasti pomembni podatki se nanašajo na 96 pogodb, ki so veljale med leti 2007 in 2013, posredovanih s strani romunskih organov. Romunski organi so poudarili dejstvo, da so bile vse pogodbe, ki so bile sklenjene z negospodinjskimi odjemalci na maloprodajnem trgu pod konkurenčnimi pogoji, v upoštevanem obdobju predmet *ad hoc* zbiranja podatkov, ki jih je zahtevala Komisija. Na strani ponudbe so bile pogodbe sklenjene s skoraj vsemi pomembnimi dobavitelji, dejavnimi na romunskem trgu, ne glede na to, ali so proizvajalci v sektorju jedrske energije in fosilnih goriv ali dobavitelji, ki so nabavljali v veleprodaji za preprodajo v maloprodaji. Na strani povpraševanja pa podatki pokrivajo pogodbe glavnih, relativno energetsko intenzivnih industrijskih panog, kot so jeklarska industrija, kemikalije, cement, proizvodnja avtomobilov, goriva in plina ter panoge za pridobivanje premoga in lignita ([34]).

(37) Zadevni kupci so sklenili prilagojene dolgoročne pogodbe na podlagi dvostranskih pogajanj z drugimi dobavitelji za obdobja in količine, ki so na splošno podobni pogodbam v preiskavi podjetja Hidroelectrica. Kar zadeva pogodbe podjetja Hidroelectrica, kažejo posredovani podatki različne cene vsako leto. V povprečju za obdobje 2007–2010 te dolgoročne pogodbe, ki niso zajete v postopku, predstavljajo 11,1 TWh električne energije, medtem ko prodajne pogodbe v preiskavi podjetja Hidroelectrica znašajo 10,5 TWh. Relativno gledano so te pogodbe podjetja Hidroelectrica predstavljale 35 % količine električne energije, za katero so bile neposredno dogovorjene pogodbe v letu 2007, medtem ko so druge pogodbe predstavljale približno 41 % količine električne energije, za katero so bile neposredno dogovorjene pogodbe. Preostanek (približno 24 %) je zadeval pogodbe za manjše količine. Zato ustrezni podatki iz vseh pogodb, ki so izpolnjevale merila Komisije za primerljiva obdobja in količine, v veliki meri razkrivajo količine, ki so podobne celotni količini, ki jo je dobavilo podjetje Hidroelectrica po pogodbah, ki so predmet postopka.

(38) Komisija nima informacij, ki bi kazale na to, da bi sklenitev pogodb, ki so zajete v podatkih, ki jih je predložila Romunija, izhajale iz neskladja s tržnim ravnanjem ali pa bi nanje vplivale regulativne zahteve. Podobno, za primerjavo s pogodbami v preiskavi podjetja Hidroelectrica, je Romunija poudarila, da so bile maloprodajne pogodbe o dobavi, ki temeljijo na veleprodajni dobavi podjetja Hidroelectrica strankam v preiskavi (dobavitelji električne energije), izključene iz analize. Zato se za pogodbe v nizu podatkov lahko šteje, da predstavljajo razmere na trgu, ki so dogovorjene med voljnimi kupci in voljnimi prodajalci.

3. **RAZLOGI ZA ZAČETEK FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE**

(39) V odločitvah o sprožitvi postopka je Komisija izrazila dvome glede tega, ali so cene za dobavo električne energije v pogodbah v skladu s trgom in ne pomenijo državne pomoči.

(40) Komisija je primerjala cene, določene v pogodbah med dobavitelji električne energije Electrocarbon in Elsid, s cenami, po katerih se je trgovalo na OPCOM-PCCB, in opazila, da so bile cene, po katerih je podjetje Hidroelectrica prodajalo električno energijo domnevnim upravičencem, od 10 % do 70 % nižje od povprečne cene na OPCOM-PCCB v obdobju 2007–2010.

(41) V primeru pogodbe s podjetjem Alro je Komisija zavzela predhodno stališče, da je podjetje Alro pridobilo neupravičeno prednost v obliki nižje, preferencialne cene električne energije v obdobju od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2009 in od 1. januarja 2010 do 31. decembra 2011, in sicer na podlagi formule za indeksacijo cen, ki so veljavne za vsako obdobje.

(42) V primeru dveh pogodb s podjetjem ArcelorMittal je Komisija zavzela predhodno stališče, da je s sklenitvijo pogodb v letih 2009 in 2010 za dobavo električne energije v letih 2010 in 2011 podjetje Hidroelectrica električno energijo prodajalo po cenah, ki so nižje od cen, ki bi jih bilo mogoče doseči: (i) s sprejetjem ene od sočasnih ponudb za nakup z višjimi cenami, ki so bile takrat na voljo na trgu OPCOM, ali (ii) z uvrstitvijo lastne

([33]) Podatkovni niz, ki se uporablja za primerjavo, vključuje 114 opomb in zajema obdobje 2007–2010. Zbirka podatkov je vsebovala naslednje informacije: identiteta prodajalca in kupca, vrsta pogodbe, datum začetka veljavnosti, datum poteka ter količina, profil dobave in tehtana povprečna cena za vsako leto od 2007 do 2013.

([34]) Seznam kupcev iz tabele 1 Priloge II.

ponudbe za prodajo na trgu OPCOM za ceno, ki bi bila višja od cene, ki jo je plačalo podjetje ArcelorMittal. V skladu s predhodnim stališčem Komisije bi lahko dogovorjene cene pomenile neupravičeno prednost za podjetje ArcelorMittal.

(43) Komisija je predhodno ugotovila, da so cene električne energije, ki se pregledujejo, selektivne po naravi, saj so veljale samo za nekatera podjetja. Če so bila ta podjetja aktivna na trgu električne energije in industrijskih trgih, ki so odprti za konkurenco in na katerih je potekala trgovina med državami članicami, je Komisija ugotovila, da bi vsaka morebitna gospodarska prednost za prejemnice ugodnosti lahko izkrivljala konkurenco in vplivala na trgovino med državami članicami.

(44) Poleg tega je Komisija predhodno ugotovila, da so lahko preferenčne cene električne energije pomenile prenos državnih sredstev, ki bi se lahko pripisala državi, saj je podjetje Hidroelectrica upravljala romunska država (80,06 % njegovega osnovnega kapitala je bilo v lasti Romunije). Poleg tega se je Komisija sklicevala na Ministrski odlok št. 445/2009, po katerem so bili predstavniki ministrstva za gospodarstvo, trgovino in poslovno okolje ter člani upravnih odborov elektroenergetskih podjetij v državni lasti dolžni zagotavljati, da se od 31. marca 2010 del električne energije za veleprodajni trg trguje izključno na trgu OPCOM. Zato se za predstavnike ministrstva za gospodarstvo, trgovino in poslovno okolje lahko šteje, da so imeli nadzor ali vsaj vpliv na prakso sklepanja pogodb v podjetjih v državni lasti, vključno s podjetjem Hidroelectrica.

(45) Če so te pogodbe vključevale državno pomoč, bi dodeljena pomoč kršila obveznosti priglasitve in obveznosti mirovanja iz člena 108(3) PDEU. Poleg tega je Komisija izrazila dvom glede tega, ali je taka pomoč združljiva s Pogodbo o delovanju Evropske unije.

(46) Glede na navedeno je Komisija predhodno ugotovila, da lahko preferenčne cene električne energije vključujejo državno pomoč, in zaprosila Romunijo, naj zagotovi zadostne informacije in s tem odpravi njene dvome.

4. **PRIPOMBE ROMUNIJE**

(47) Romunski organi so podali pripombe samo na odločitev o začetku postopka v zvezi s pogodbami z dobaviteljema električne energije ArcelorMittal in Alro ter niso podali nobenega stališča v zvezi s pogodbami s podjetjema Electrocarbon in Elsid.

(48) Romunski organi menijo, da pogodbe s podjetjema ArcelorMittal in Alro ne vključujejo nobene pomoči. Poudarili so, da prejemnik ni prekinil pogodbe s podjetjem Alro v stečajnem postopku, kar dokazuje, da je dobičkonosna.

(49) V zvezi s pogodbami med dobavitelji električne energije romunski organi niso predložili trdnih argumentov. Trdili so, da nekatere pogodbe lahko predstavljajo državno pomoč (pogodbe s podjetji Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Energy Holding in Euro-Pec), niso pa izrazili stališča glede določenih pogodb (pogodbe s podjetji Electrica in Luxten-Lighting) in so trdili, da pomoč ni bila vključena v eni od pogodb (pogodba s podjetjem Electromagnetica). Romunski organi niso predložili podrobnih pojasnil v podporo trditvam iz svojih stališč.

(50) Glede možnosti prekinitve pogodbe (in zlasti prekinitev pogodb z dobavitelji električne energije) so romunski organi pojasnili, da v romunski poslovni praksi lahko katera koli pogodbena stranka odpove pogodbo in s tem prevzame tveganje za plačilo odškodnine, kot jo določi pristojno sodišče. Ob upoštevanju značilnosti zadevnih pogodb so romunski organi pojasnili, da bi bila taka odškodnina nenavadno visoka. Poleg tega lahko stranka, ki zahteva odpoved pogodbe, tudi dodatno tvega, da bo morala izpolniti zahteve tako imenovanega „predsedniškega odloka“ pristojnega sodišča za izpolnjevanje pogodbe do razrešitve spora, kot se je zgodilo v primerih podjetij Electrocarbon in Elsid.

(51) Poleg tega so romunski organi pojasnili, da so glavna razlika med, na eni strani, pogodbami, ki jih je podjetje Hidroelectrica sklenilo z industrijskimi odjemalci, in, po drugi strani, pogodbami, ki jih je podjetje Hidroelectrica sklenilo z dobavitelji električne energije, dodatni stroški, ki jih je treba plačati v okviru pogodbe z industrijskimi odjemalci (tj. plačilo sestavnega dela „T“ prometne pristojbine, sistemske pristojbine, nadomestilo za distribucijo in pristojbine za neravnovesja).

5. **PRIPOMBE TRETJIH STRANI**

(52) Vsi domnevni upravičenci, razen podjetja Electrica, so predložili pripombe glede odločitev o začetku postopka, ki so povzete v oddelku 5.1.

(53) Poleg tega je konkurent podjetja Alro, proizvajalec aluminija, svoje pripombe glede odločitve o začetku postopka poslal 5. oktobra 2012.

(54) 6. septembra 2012 je anonimni državljan predložil pripombe glede odločitev o začetku postopka, ki se nanašajo na Alro in dobavitelje električne energije.

5.1 **Pripombe domnevnih upravičencev**

(55) Glavne ugotovitve domnevnih upravičencev so si podobne in se sklicujejo na naslednje: (i) Komisija ni pristojna za ocenjevanje pogodb, sklenjenih pred pristopom Romunije k EU ([35]), ali poznejših dopolnil k pogodbam ([36]); (ii) ni bilo primernega merila za primerjavo tržnih cen s pogodbenimi cenami; (iii) podjetje Hidroelectrica je ravnalo kot zasebni prodajalec na trgu in ni dajalo nobenih finančnih ugodnosti domnevnim upravičencem; (iv) ukrepov ni možno pripisovati državi in ni prišlo do prenosa državnih sredstev; (v) ni prišlo do izkrivljanja konkurence; (vi) pomanjkanje selektivnosti; (vii) ni ločljivosti sprememb prvotne pogodbe in (viii) dejstvo, da je podjetje Hidroelectrica razglasilo insolventnost, da bi se izognilo izpolnjevanju svojih pogodbenih obveznosti.

5.1.1 *Komisija ni pristojna za ocenjevanje pogodb in njihovih poznejših dopolnil*

(56) Zainteresirane strani trdijo, da Komisija nima pristojnosti za pregled domnevnih ukrepov državne pomoči, opravljenih pred pristopom Romunije k Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: „EU“) v letu 2007. Enako velja, po njihovem mnenju, tudi za dopolnila k pogodbam, ki so bila podpisana po letu 2007, saj dopolnil ni možno ločiti od prvotnih pogodb. Dopolnila so samo izvajala pogodbena pravila za prihodnje dobave, ki so bile prvotno določene v pogodbah.

(57) Zainteresirane strani trdijo, da se domnevni ukrepi državne pomoči, ki izhajajo iz pogodb, ne uporabljajo po pristopu Romunije k EU, saj so bile pogodbe sklenjene pred letom 2007; tudi prva dopolnila o določitvi natančnih parametrov sistema indeksacije cen ([37]) so bila podpisana pred letom 2007.

(58) Poleg tega po mnenju zainteresiranih strani velja, da četudi bi bilo dokazano, da so pogodbe vsebovale državno pomoč, bi bilo to treba šteti za obstoječo in ne novo pomoč, saj so bili vsi pogoji za dodelitev obstoječe državne pomoči v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 659/1999 ([38]). Zlasti: domnevni ukrep državne pomoči ni izpolnjeval pogojev, da se opredeli kot državna pomoč, ko se je ukrep začel izvajati; šele pozneje je postal državna pomoč zaradi sprememb tržnega okolja; in nazadnje, domnevni ukrep državne pomoči se ni bistveno spremenil od takrat, ko se je začel izvajati. Zato so zainteresirane strani trdile, da Komisija ne more obravnavati domnevnih ukrepov državne pomoči v okviru ureditve za novo državno pomoč in od države članice ne more zahtevati vračila pomoči za nazaj.

(59) Zainteresirane strani so trdile tudi, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso ustrezen čas za presojo vsake transakcije glede na merila prodajalec na trgu/upravljavec trga čas, ko je bila transakcija sklenjena. Zato je za transakcije, sklenjene pred letom 2007, vprašljivo, ali bi pomenile državno pomoč, če bi bila pravila o državni pomoči v veljavi v času, ko so bile sklenjene. To načelo prav tako velja za čas, ko se ocenjuje gospodarska prednost, in sicer: trenutek, ko so bile sklenjene pogodbe. Zainteresirane strani so trdile predvsem, da v Romuniji ([39]) ni prišlo do nobenih pravnih ali gospodarskih sprememb na trgu z električno energijo, ki bi upravičevale, da se leto 2007 vzame kot referenčno točko za presojo gospodarske prednosti: romunski energetskih trgi so bili v vzponu že pred letom 2004; romunski veleprodajni trg je začel delovati septembra 2000.

([35]) Nekateri dobavitelji električne energije (tj.: Alpiq RomIndustries, EFT, Alro Electrocarbon in Elsid).
([36]) En dobavitelj električne energije (EFT) in Alro.
([37]) Samo v primeru podjetja Alro.
([38]) Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 83, 27.3.1999, str. 1).
([39]) V nasprotju z madžarskimi preferenčnimi cenami električne energije v zadevah T-80/06 in T-182/09 Budapesti Erömü proti Komisiji (ECLI:EU:T:2012:65).

5.1.2 *Ni ustrezne referenčne cene*

5.1.2.1 OPCOM-PCCB ni ustrezna in veljavna referenčna cena

(60) Vsi domnevni upravičenci, ki so predložili pripombe k odločitvi o sprožitvi postopka, trdijo, da ni bilo primerne in veljavne referenčne cene za primerjavo cen, določenih v pogodbah. Zainteresirane strani (domnevni upravičenci) trdijo, da cena OPCOM-PCCB ni bila ustrezna referenčna cena iz naslednjih razlogov:

— cene OPCOM-PCCB niso odražale pravega stanja v upoštevanem obdobju;

— pogodbe OPCOM-PCCB se razlikujejo od pogodb v preiskavi z več različnih vidikov (tj. dolgoročna obveznost nakupa količin po fiksnih cenah, določenih v okviru nestabilnega trga, se zelo razlikuje od obveznosti odkupa na trgu za dan vnaprej ali na delujoči energetski borzi v razmerah liberaliziranega trga. Na trgu OPCOM PCCB je zasebnim ponudnikom odvzeta možnost, da spremenijo svoje pogodbe, potem ko je dogovor dosežen. Trg OPCOM-PCCB do takrat ni bil organiziran kot platforma, primerna za velike industrijske stranke in njihove potrebe po električni energiji ter možnosti, ki jih zahtevajo);

— niso imeli enakega roka dobave;

— OPCOM-PCCB in pogodbe predstavljajo dva ločena trga (npr.: obdobje trajanje dobavnih pogodb, s katerimi se trguje na trgu OPCOM-PCCB, je znašalo eno leto ali manj v primerjavi z veliko daljšimi roki za pogodbe, o katerih poteka razprava; cene na platformi OPCOM-PCCB so bile višje od tistih, ki so bili predmet individualnega dogovora v okviru pogodb ([40]) in so bile nestanovitne ter odvisne od nihanj povpraševanja in ponudbe;

— OPCOM-PCCB sploh ni obstajal, ko se je sklepala večina pogodb, saj je začel delovati šele leta 2005; ter

— le majhen del skupne količine električne energije, ki je bila na voljo na romunskem trgu, je bil prodan na platformi OPCOM-PCCB.

(61) Ena od zainteresiranih strani ([41]) je trdila, da je bil OPCOM-PPCB nereprezentativna referenčna vrednost ali neprimerna referenčna vrednost za cene, določene v pogodbah, saj se je le majhen delež električne energije v okviru romunskega trga z električno energijo dejansko prodajal na trgu OPCOM-PCCB v obdobju, ki ga presoja Komisija (tj. od 2 % celotne notranje porabe v letu 2006 na 14,62 % v letu 2012).

(62) Poleg tega so druge zainteresirane strani ([42]) trdile, da bi bilo ustrezno merilo za tržne cene najdeno in pripravljeno z uporabo „temeljnega“ modela, ki bi temelji na: (i) podobnih dejstvih in pogojih, (ii) soodločujočih pričakovanjih in (iii) istem obdobju, kot ga zajema obdobje odločbe.

(63) Nazadnje je ena od zainteresiranih strani ([43]) trdila, da naj glede na zapletene in specifične razmere na romunskem trgu električne energije ne bi bilo veljavne referenčne cene, ki bi ustrezala cenam, določenim v pogodbah.

5.1.2.2 Ponudbe drugih dobaviteljev električne energije v primeru pogodb s podjetjem ArcelorMittal

(64) Podjetje ArcelorMittal je trdilo, da predpostavka, da bi podjetje Hidroelectrica lahko sprejelo eno od vzporednih ponudb dobaviteljev OPCOM-PCCB po ceni, ki je višja od cene, pridobljene na podlagi dveh pogodb s podjetjem ArcelorMittal, ni realna, saj je za romunski trg z električno energijo značilna presežna zmogljivost.

([40]) Za nadaljnje reference glej letno poročilo ANRE o spremljanju za leto 2007 in za naslednja leta.
([41]) Energy Holding.
([42]) Alpiq RomIndustries in Alpiq RomEnergie.
([43]) Energy Holding.

(65) Podjetje ArcelorMittal nadalje trdi, da je na trgu, za katerega so značilne presežne zmogljivosti, podjetje Hidroelectrica upoštevalo tveganje, da če bi prodali električno energijo dobaviteljem, je ti morda ne bi uspeli ponuditi na trgu ali bi jo morali ponovno prodati z izgubo. Prav tako so trdili, da so dobavitelji dali te ponudbe za nakup na trg OPCOM z očitnim namenom ponovne prodaje električne energije podjetju ArcelorMittal po višji ceni.

(66) Poleg tega je podjetje ArcelorMittal trdilo, da bi bila primerjava med ceno iz navedenih pogodb, sklenjenih s podjetjem Hidroelectrica, in cen iz ponudbe dobaviteljev veljavna samo, če:

— bi bil ArcelorMittal prisiljen kupiti od dobaviteljev – vendar ArcelorMittal trdi, da ni bilo tako, saj so imeli možnost nakupa od drugih romunskih proizvajalcev ali pa iz Madžarske in Bolgarije;

— dobavitelji bi lahko ponovno prodali količine, ki jih ArcelorMittal ni odkupil od njih – vendar dejstvo, da so bile ponudbe umaknjene, kaže na dejstvo, da dobavitelji niso nameravali prodajati teh količin drugim kupcem kot podjetju ArcelorMittal;

— dobavitelji niso imeli zmogljivosti za prevzem izgub v primeru, da električne energije, kupljene od podjetja Hidroelectrica, ne bi bili sposobni ponovno prodati. V zvezi s tem je ArcelorMittal predložil dokaze, da Arelco in Petprod nista bili finančno trdni podjetji.

(67) Podjetje ArcelorMittal tudi trdi, da pogodbi iz let 2009 in 2010 ni mogoče primerjati s cenami OPCOM, saj OPCOM v tistem času še ni deloval normalno. Meni, da je povprečna cena, ki jo objavlja ANRE, bolj reprezentativna za velike dvostranske transakcije.

5.1.3 *Podjetje Hidroelectrica je ravnalo kot zasebni prodajalec na trgu in ni dajalo nobenih finančnih ugodnosti domnevnim upravičencem.*

(68) Večina zainteresiranih strani je trdila, da podjetje Hidroelectrica ni ravnalo kot zasebni prodajalec na trgu pri sklepanju pogodb in da torej niso imeli nobenih finančnih koristi: (i) pogodbe so bile sklenjene pod tržnimi pogoji; (ii) podjetje Hidroelectrica je imelo korist od stabilnosti dohodka, ki so ga zagotavljale sklenjene pogodbe; (iii) pogodbe so zagotovile prodajo velikih količin proizvedene električna energije podjetja Hidroelectrica; (iv) pogodbe so zagotovile, da je bilo podjetje Hidroelectrica zaščiteno pred kakršnim koli znižanjem cen v zvezi z alternativno prodajo na drugih trgih; (v) cene, dogovorjene v pogodbah, upoštevajo tveganja in obveznosti, naložene kupcem, ter pogodbene pogoje, ki so bili predvsem v interesu podjetja Hidroelectrica; (vi) pogodbene cene, plačane za nakup električne energije pri podjetju Hidroelectrica, so bile stalno med 80 % in 100 % višje od cen, ki jih je podjetje Hidroelectrica dobilo za prodajo električne energije na reguliranem trgu; in (vii) pogodbe so bile najboljša možnost za podjetje Hidroelectrica na datum, ko so bile podpisane.

(69) Poleg tega so zainteresirane strani trdile, da bi morala Komisija upoštevati finančni položaj podjetja na dan, ko so bile podpisane pogodbe, glede na to, da je možno, da v skladu s sodno prakso ([44]) presoja Komisije ni upoštevala vseh informacij, ki niso bile na voljo, in razvoja dogodkov, ki niso bili predvidljivi, ko so bile podpisane pogodbe.

(70) Alro trdi, da je bila vsaka nadaljnja sprememba njihove pogodbe s podjetjem Hidroelectrica vedno v korist podjetju Hidroelectrica, in sicer iz naslednjih razlogov: (i) uvedena je bila klavzula za indeksacijo cen, ob upoštevanju lastnih stroškov podjetja Hidroelectrica; (ii) uporabljena valuta se je spremenila iz USD v RON v juniju 2007, v času, ko je leu rastel v primerjavi z ameriškim dolarjem, kar je podjetju Hidroelectrica omogočilo, da pridobi 40 % na ceno in odpravi valutna tveganja; (iii) formulacija LME je bila uvedena v letu 2010, kar je privedlo do močnega povečanja cen.

(71) Poleg tega je podjetje Alro predložilo celovite in obsežne ekonomske študije, ki so jih izvedli Skupina Brattle in Nera, da bi podprlo svojo trditev, da pogodba s podjetjem Hidroelectrica ni vključevala državne pomoči. V skladu s študijo Skupine Brattle iz leta 2005 je bila ocenjena neto sedanja vrednost (v nadaljnjem besedilu: „NSV“) pogodbe Alro (393,09 milijona EUR) višja od tega zneska, kar izhaja iz obratnega prodajnega scenarija

([44]) Sodba v zadevi C-482/99, Francoska republika proti Komisiji (Stardust Marine), Recueil 2002, str. I-4397.

(355 milijonov EUR), ki temelji na predpostavki, da obstaja popolnoma konkurenčen trg. Podobne ocene so bile predložene tudi s strani Skupine Brattle za leto 2007, rezultati pa so bili podobni kot za leto 2005: NSV pogodbe Alro v vrednosti 348 milijonov EUR za leto 2007 je višja od hipotetične NSV v vrednosti 300 milijonov EUR.

(72) Podjetje Alro je predložilo tudi študije in poročila Skupine Brattle in Nera, da bi podkrepilo svojo trditev, da s pogodbo s podjetjem Hidroelectrica ni bila dodeljena nezakonita pomoč.

(73) Energy Holding, dobavitelj električne energije, je predložil ekonomsko analizo, simulacijo cenovnega modela in poročilo o cenah, ki jih je zagotovilo neodvisno svetovalno podjetje KPMG, v podporo trditvi, da ni bilo nezakonite pomoči. KPMG je potrdil, da je bila pogodba s podjetjem Energy Holding: (i) za podjetje Hidroelectrica najboljša alternativa in (ii) da je podjetju Hidroelectrica prinesla višji donos ali manjše tveganje v primerjavi z drugo najboljšo možno alternativo. Analiza KPMG je temeljila na absolutno in relativno vrednotenih analizah namesto na kakšni drugi metodi vrednotenja pogodb (npr. analiza mejne dobičkonosnosti, analiza okrnjene notranje stopnje donosa). Sklicevala se je na dve obdobji vrednotenja (tj. 2004–2013 in 2010–2018) in upoštevala pogoje pogodbe, sklenjene s podjetjem Hidroelectrica leta 2004 in ponovno leta 2009, ko je bila pogodba podaljšana. Enaka analiza je bila pozneje razširjena s strani KPMG z dne 1. januarja 2007. Zaključek je enak zgoraj navedenemu opisu absolutnega in relativnega vrednotenja.

5.1.4 *Brez pripisa odgovornosti države in brez prenosa državnih sredstev*

(74) Skoraj vse zainteresirane strani ([45]) so trdile, da njihovih pogodb s podjetjem Hidroelectrica ni mogoče pripisati državi, saj lahko v skladu s statutom podjetja Hidroelectrica upravni odbor prenese svoja izvršilna pooblastila na izvršnega direktorja. Zato so trdile, da člani odbora niso sodelovali v vsakodnevnem poslovanju podjetja Hidroelectrica, vključno s pogajanji o pogodbah.

(75) Po mnenju ene zainteresirane strani ([46]) nosi dokazno breme glede odgovornosti Komisija. Zainteresirana stran je trdila, da ugotovitev, da je odgovornost mogoče pripisati državi samo zato, ker je država imela večinski delež v podjetju Hidroelectrica, ni bila zadostna. Trdila je tudi, da je Komisija prišla do tega sklepa na podlagi „označb" in domnev in ne na podlagi konkretnih dejstev, kar je v nasprotju z zahtevami iz sodne prakse. Zainteresirana stran je trdila, da so za podporo te ugotovitve potrebni konkretni dokazi, kot so dokumenti, stvarni elementi in konkretni ukrepi v imenu države.

(76) Druge zainteresirane strani ([47]) so trdile, da ni bilo prenosa državnih sredstev. Zlasti so trdile, da domnevno nižje cene, ki jih je ponujalo podjetje pod državnim nadzorom, niso dejavnik, ki bi bil zadosten za sklicevanje na obstoj državnih sredstev. Trdile so tudi, da je treba romunsko državno posredovanje v zvezi z uporabo teh sredstev dokazati na konkretnem primeru. Poleg tega so zainteresirane strani poudarile, da je v skladu s statutom podjetja Hidroelectrica sklenitev pogodbe izključno v pristojnosti generalnega direktorja in sveta direktorjev in zato država ni bila vključena v procesu oblikovanja odločitev glede pogodb podjetja Hidroelectrica.

5.1.5 *Brez izkrivljanja konkurence*

(77) Nekatere zainteresirane strani ([48]) so trdile, da ni bilo možnosti za potencialno ali dejansko izkrivljanje konkurence, ki bi izhajalo iz pogodb s podjetjem Hidroelectrica iz naslednjih razlogov: (i) ni bil opredeljen ustrezen trg, na katerem je državna pomoč okrepila položaj podjetja v primerjavi z drugimi podjetji v trgovini znotraj EU, in (ii) romunski trg z električno energijo ni koncentriran glede na indeks koncentracije Herfindahl-Hirschman (HHI).

([45]) AlpiqRomEnergie, AlpiqRomIndustrie, Electromagnetica, Energy Holding, Electrocarbon in Elsid, ArcelorMittal in Alro.
([46]) Energy Holding, dobavitelj električne energije.
([47]) EFT, Electromagnetica, Luxten-Lighting in Energy Holding.
([48]) EFT, Electromagnetica, Luxten-Lighting in Alro.

5.1.6 *Neobstoj selektivnosti*

(78) Nekatere zainteresirane strani ([49]) so trdile, da ni bilo selektivnosti, ki bi izhajala iz njihovih pogodb s podjetjem Hidroelectrica, saj so bile enake ali podobne pogodbe sklenjene z drugimi gospodarskimi subjekti (za dobavitelje električne energije) ali pa so bile na voljo drugim strankam na trgu (za netrgovce).

5.1.7 *Ni ločljivosti sprememb prvotne pogodbe*

(79) Electrocarbon in Elsid sta trdila, da spremembe pogodb niso ločene od pogodb. Opozorila sta tudi, da so bile tudi v okoliščinah, v katerih bi lahko bile te spremembe obravnavane kot ločene obveznosti, spremembe cen vedno v skladu z načelom prodajalca v tržnem gospodarstvu in zato ne vključujejo državne pomoči.

5.1.8 *Edini razlog, zakaj je podjetje Hidroelectrica razglasilo plačilno nesposobnost, je bil rešiti se svojih pogodbenih obveznosti*

(80) Nekateri dobavitelji električne energije ([50]) so trdili, da je bil edini razlog, zakaj je podjetje Hidroelectrica razglasilo plačilno nesposobnost, da prekine svoje pogodbene obveznosti. Trdili so, da čeprav je podjetje Hidroelectrica v preteklosti v celoti izkoristilo pogodbe, ni bilo več pripravljeno spoštovati obveznosti, ki jih je prevzelo, zato je bila objava stečaja način za prekinitev obstoječih pogodb.

5.2 **Pripombe drugih zainteresiranih strani**

(81) V zvezi s sklepom o začetku postopka v zvezi s podjetjem Alro je Komisija prejela pripombe tretjih strani, ki niso domnevni upravičenci: (i) pripombe enega od konkurentov podjetja Alro in (ii) pripombe anonimne stranke (državljan).

5.2.1 *Pripombe, ki jih je predložil eden od konkurentov podjetja Alro*

(82) Eden od konkurentov podjetja Alro je trdil, da so tako cene na energetski borzi kot tudi promptne tržne cene nepomembne kot referenčne cene za pogodbe za dobavo električne energije v talilnicah aluminija. Glede na mnenje konkurenta podjetja Alro se talilnice aluminija morajo zanesti predvsem na dolgoročne in razmeroma predvidljive pogodbe o dobavi električne energije, da niso prisiljene začasno ustaviti obratovanja zaradi netrajnostno visokih stroškov električne energije ter da bi preprečile potencialno tveganje zaprtja zaradi cene elektrike in dobička proizvajalca elektrike.

(83) Konkurent podjetja Alro je prav tako trdil, da lahko primerjava tarif v okviru dolgoročnih pogodb o dobavi električne energije s cenami električne energije na energetski borzi in/ali na promptnih trgih in/ali s tarifami v drugih industrijah vodi do izkrivljanja trga in slabega precedensa, kar povzroča precejšnje tveganje ne le za Alro in/ali njegove konkurente, temveč tudi za celoten evropski trg.

(84) Poleg tega je konkurent podjetja Alro trdil, da bi bilo treba vpliv na konkurenco presojati glede na cene električne energije, ki jih plačajo talilnice aluminija na globalni ali vsaj evropski ravni. Ker stroški za električno energijo predstavljajo več kot tretjino vseh stroškov proizvodnje aluminija in glede na to, da proizvajalci aluminija odkupijo električno energijo na nacionalnem trgu in so pozneje vključeni v svetovno konkurenco, bi morala ustrezna ocena vključevati oceno, zasnovano na podlagi cene električne energije za proizvajalce aluminija po vsem svetu. Zato konkurent podjetja Alro trdi, da bi za ustrezno oceno potencialnega izkrivljanja konkurence Komisija morala preveriti, ali je domnevna državna pomoč dejansko zmanjšala proizvodne stroške podjetja Alro na raven, ki je nižja od njihovih konkurentov, in s tem dajala prednost podjetju Alro glede na cene njegovih evropskih in/ali svetovnih konkurentov.

([49]) EFT, Luxten-Lighting, Electrocarbon in Elsid.
([50]) Alpiq RomEnergy in Alpiq RomIndustries.

(85) Nadalje, konkurent podjetja Alro je trdil, da bi zaradi pomanjkanja ustreznih primerljivih informacij za opredelitev „tržne cene“ „postopek primerjave cen lahko vključeval primerjavo stroškov in stopnjo dobička kot legitimno metodologijo določanja cen“. Po enaki logiki bi se lahko uporabila „odločitev, da se ponudijo cene, indeksirane na podlagi cen na londonski borzi kovin (LME cene)“. Prav tako je trdil, da imajo talilnice aluminija posebne značilnosti in profil kupca, ki bi objektivno upravičili cene električne energije, nižje od cen, določenih na energetski borzi, ter cene, določene na stroških in na indeksu londonske borze kovin.

5.2.2 *Pripombe, ki jih je predložil državljan*

(86) Državljan je trdil, da je podjetje Alro kupovalo električno energijo od podjetja Hidroelectrica po ugodnejši ceni, tj. po ceni, ki je nižja od tržne cene (na primer cene OPCOM in ANRE). Poleg tega se je državljan skliceval na argument, da je prilagoditev pogodbene cene za podjetje Alro prek mehanizma indeksacije na podlagi mehanizma oblikovanja cen po formuli LME diskriminatorno v primerjavi z drugimi kupci na trgu električne energije.

(87) Komisija je prejela pripombe od istega državljana glede pogodb z dobavitelji električne energije, da so pogodbe pomenile državno pomoč. Predložen ni bil noben dokaz v podporo tej trditvi.

6. **PRIPOMBE ROMUNSKIH ORGANOV NA PRIPOMBE TRETJIH STRANK**

(88) Romunski organi so odgovorili na pripombe zainteresiranih strani. Natančneje, romunski organi so ohranili svoje stališče, izraženo julija 2012 v zvezi s sklenjeno pogodbo s podjetjem Hidroelectrica in dobavitelji električne energije, ter pojasnili, da to običajno niso bile zanesljive in dolgoročne pogodbe zaradi vsaj dveh razlogov: (i) kupec je imel možnost enostransko prekiniti pogodbe s 30-dnevnim odpovednim rokom brez obveznosti plačila ustreznega nadomestila, medtem ko podjetje Hidroelectrica tega ni moglo storiti, in (ii) urna proizvodnja za kupca bi se lahko in se je spreminjala na željo kupca kot diskrecijska pravica.

(89) Poleg tega so romunski organi trdili, da so po sklenitvi pogodb ali njihovih spremembah kupci imeli pravico (ki so jo dejansko uporabljali), da povečajo ali zmanjšajo potrebno količino električne energije s pozivi, izdanimi samo en dan pred dobavo, kar je značilnost promptnih transakcij.

(90) V zvezi s pogodbami s podjetjema Electrocarbon in Elsid so se romunski organi vzdržali izrazitve morebitnih stališč. Med razlogi za to so romunski organi navedli, da niso vedeli, ali sta Electrocarbon in Elsid sodelovala v veleprodajnem grosističnem trgovanju z električno energijo.

(91) Romunski organi so predložili dobro utemeljene in podrobne pripombe na stališča podjetij Alro in ArcelorMittal v podporo svojemu sklepu, da pri njihovih pogodbah ni šlo za državno pomoč. Romunski organi so pojasnili, da država ni dala nobenih navodil svojim predstavnikom upravnega odbora podjetja Hidroelectrica ter da romunsko pravo gospodarskih družb nalaga članom odbora, da morajo delovati v interesu podjetja in ne v interesu delničarjev, ki so jih imenovali.

(92) Romunski organi so trdili, da je bilo podjetje Alro oskrbovano iz lastne proizvodnje podjetja Hidroelectrica, zato se mora dobičkonosnost meriti samo s sklicevanjem na lastne stroške proizvodnje podjetja Hidroelectrica. Romunski organi so tudi jasno povedali, da je ArcelorMittal drugi največji porabnik električne energije v Romuniji, takoj za podjetjem Alro. Pojasnili so, da velja za električno energijo enako kot za kateri koli drug proizvod: višja kot je kupljena količina, nižja je pogodbena cena.

(93) Poleg tega so romunski organi potrdili ugotovitve podjetja ArcelorMittal, da je po podatkih ANRE povprečna cena, ki so jo plačali industrijski uporabniki s povpraševanjem za naročila v višini 150 000 MWh/leto, le 11 RON/MWh višja od cene, ki jo je plačalo podjetje ArcelorMittal v letu 2010. Pristojni organi uporabijo naslednje argumente za pojasnilo te razlike: (i) dostava s tem linearnim profilom zagotavlja možnost, da dobavitelj električne energije optimizira proizvodne stroške; (ii) stroški vzdrževanja se znatno zmanjšajo; (iii) število in trajanje nenamernih prekinitev se zmanjšata; in (iv) neravnovesja na trgu z električno energijo se znatno zmanjšajo, kar se odraža tudi v znižanju stroškov pridobivanja električne energije.

(94) Pripombe, ki jih je podal konkurent podjetja Alro, so romunski organi v celoti potrdili in podprli njegovo stališče, v skladu s katerim je evropski proizvajalec aluminija konkurenčen vsem drugim svetovnim proizvajalcem aluminija. Poleg tega so romunski organi trdili, da pogodba s podjetjem Alro ni izkrivljala konkurence na svetovnem trgu aluminija.

(95) Poleg tega so romunski organi trdili, da bi s finančnega vidika vsak racionalni proizvajalec električne energije ponudil proizvajalcu aluminija cene, boljše od OPCOM-PCCB, ali promptno tržno ceno, glede na posebne značilnosti proizvajalca aluminija. Prav tako so pojasnili, da cena električne energije na promptnem trgu ne bi bila ustrezna referenčna vrednost za načrtovanje dolgoročnih pogodb, sklenjenih z industrijskim porabnikom. Cene na podlagi dvostranskih pogodb z ugodnimi pogoji za plačilo zajemajo velike količine električne energije v predvidljivem pasu potrošnje in morajo biti precej nižje od cene električne energije na promptnem trgu.

(96) Romunski organi so trdili, da so bile državljanove pripombe neutemeljene. V zvezi s trditvijo, da so bile cene za Alro nižje od cen za enake transakcije v Romuniji, so romunski organi razložili, da državljan ni v celoti upošteval nihanja cen na podlagi posebnih elementov vsakega posla (tj. velike količine električne energije s pasovnim odjemom, visoke stopnje predvidljivosti ter ugodnih finančnih pogojev za prodajalca).

(97) Kar zadeva drugi argument, ki ga navaja državljan, kot možnost za podjetje Alro, da se zanj prilagodi cene na podlagi formule LME, s čimer bi bili zapostavljeni drugi udeleženci na trgu z električno energijo, so romunski organi trdili naslednje: (i) ta praksa je bila dovoljena na podlagi romunske zakonodaje, dokler podjetje ustvarja dobiček iz pogodbe, in (ii) ureditev je bila oblika partnerstva med prodajalcem in kupcem, ki sta si delila dobiček od prodaje aluminija.

7. **OCENA**

7.1 **Obstoj državne pomoči**

(98) V skladu s členom 107(1) PDEU je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli pomoč iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgom, če prizadene trgovino med državami članicami. Da se šteje za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, mora zadevni ukrep izpolnjevati vse te pogoje

(99) Zato je treba oceniti, ali pogodbe v preiskavi zagotavljajo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU kupcem prodane električne energije s strani podjetja Hidroelectrica, tj. podjetjem Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Electrica, Electromagnetica, Energy Holding, EURO-PEC, Luxten-Lighting, Alro, ArcelorMittal, Electrocarbon in Elsid, po pristopu Romunije k Evropski uniji.

(100) Tako bi bilo samo v primeru, poleg drugih pogojev uporabe člena 107(1) PDEU, če so zadevne pogodbe dajale prednost določenim kupcem, kar bi jim omogočalo gospodarsko prednost, ki presega običajne tržne pogoje, in če je tako, samo v primeru, če prednosti, ki izhaja iz pogodb in njenih poznejših sprememb, ni mogoče pripisati samo sredstvom romunske države, ampak tudi dejanjem, navodilom ali odločilnemu vplivu države, za razliko od neodvisne poslovne odločitve podjetja Hidroelectrica.

(101) V skladu z odločitvijo v zadevi Budapesti Erömü ([51]) bi se državni ukrepi pomoči, ki so začeli veljati pred pristopom in se uporabljajo tudi po pristopu, morali obravnavati kot obstoječa pomoč ali kot nova pomoč po pristopu. Da se pomoč obravnava kot veljavna pomoč, morajo ti ukrepi biti izrecno navedeni v Aktu o pogojih pristopa države k Evropski uniji; v obravnavani zadevi Priloga V k Pogodbi o pristopu Bolgarije in Romunije k Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu „Akt o pristopu“) ([52]). Pogodbe niso bile izrecno navedene v Prilogi V k Aktu o pristopu. Glede na to, da so bile te pogodbe še vedno veljavne po datumu pristopa, jih je mogoče obravnavati le kot nove in glede na navedeno sodno prakso jih je treba torej presojati od dneva pristopa (1. januar 2007) v luči teh štirih pogojev iz člena 107(1) PDEU.

([51]) Združeni zadevi T-80/06 in T-182/09 Budapesti Erömü proti Komisiji, točke od 50 do 62.
([52]) UL L 157, 21.6.2005, str. 96.

Zato bi morala Komisija oceniti pogodbe kot možne nove ukrepe pomoči od pristopa Romunije k EU 1. januarja 2007. Ta ocena ne more temeljiti na razmerah na trgu, ko so bile pogodbe sklenjene (glej uvodno izjavo 19), zlasti za namene presojanja, ali so bile zadevne pogodbe v skladu s tržnimi cenami, ko so bile sklenjene. Take okoliščine zato ne bodo dodatno proučene v nadaljevanju.

7.2 **Ocena morebitne gospodarske prednosti v primerjavi s tržnimi pogoji**

(102) Da bi se ugotovilo, ali cene in pogoji, po katerih je podjetje Hidroelectrica dobavilo električno energijo domnevnim upravičencem, ne bi bile drugače na voljo na romunskem trgu od leta 2007, mora Komisija najprej najti ustrezne referenčne cene, ki odražajo tržno ceno (i) na voljo v času, ko so bile pogodbe v veljavi po pristopu Romunije k EU, ter (ii) za obdobje, za katero je Komisija sprožila formalni postopek preiskave v zvezi s pogodbami.

7.2.1 *Gospodarska prednost v primerjavi s tržnimi pogoji*

(103) Pri oceni, ali obstaja gospodarska prednost, Komisija kot merilo uporablja udeleženca na trgu, za katerega veljajo enake ali podobne obveznosti kot za podjetje Hidroelectrica, prav tako ima enake priložnosti, pravne in ekonomske pogoje, ki veljajo v Romuniji v pregledanem obdobju glede na omejitve in tržne cilje udeleženca ([53]). Če je prisotnost državne pomoči mogoče izključiti, mora družba v javni lasti pri prodaji proizvodov ravnati, kot bi ravnal zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu, katerega namen je povečati prihodke ali čim bolj zmanjšati izgube. Z drugimi besedami, ugotavljanje morebitne neupravičene gospodarske prednosti v pogodbi o dostavi z dobaviteljem v državni lasti vključuje oceno, v kakšni meri bi nedržavni dobavitelj v podobnem položaju ravnal enako.

(104) Prav tako, ker razlike med cenami električne energije, ki jih določi država, ter višjimi cenami na prostem trgu na prvi pogled lahko kažejo na prisotnost državne pomoči, se da iz objektivnih razlogov vseeno ugotoviti, da znižanje cen v pogodbah s kupci električne energije ne daje gospodarske prednosti v primerjavi s tržnimi pogoji ([54]). Nazadnje bi preučitev možnosti, da se opredeli kot državna pomoč cena, višja od tržne cene električne energije na trgu električne energije pod kompleksnimi pogoji trga, lahko Komisija pravno oprla na posebne metode ali ekonomske modele, da bi ugotovila, v kolikšni meri se pogodbene cene razlikujejo od tržnih cen ([55]).

(105) Dejansko je bila cena pogodb bodisi letno prilagojena nad ceno, določeno v pogodbi, bodisi določena letno za številne pogodbe, razen v primeru podjetja Alro, za katero je bila dejansko letna cena posledica uporabe pogodbene indeksne formule. Ali je obstajala gospodarska prednost, je bilo ocenjeno za vsako leto, ki ga pokriva preiskava od 1. januarja 2007.

— Pogodbe z dobavitelji električne energije, proizvajalci elektrod in podjetjem Alro

(106) Kot je opisano v uvodnih izjavah 24 do 35, je Komisija proučila več tržnih segmentov z električno energijo v Romuniji med letoma 2007 in 2010. Da bi primerjali podobno s podobnim, je treba preučiti najboljšo in najustreznejšo primerjavo cen iz pogodb v proučevanem obdobju.

(107) Na dobro delujočih trgih z električno energijo z ustrezno likvidnostjo in instrumenti, ki omogočajo napoved cen za prihodnje dobave, so promptne cene dober pokazatelj približka tržnih cen in jih je mogoče uporabiti kot merila za oceno ravni cen v posameznih pogodbah. Vendar v tej zadevi, glede na razmeroma visok delež povpraševanja, ki je bil v Romuniji v letu 2007 še vedno izpolnjen na podlagi reguliranih tarif, omejeno likvidnost trgovalnih platform OPCOM v obdobju 2007–2010, količino električne energije pogodb v preiskavi, vzpostavitev energetske borze, ki jo upravlja OPCOM kot ustrezni protimonopolni trg, na katerem se je izvajala zloraba prevladujočega položaja (uvodne izjave 30, 31 in 34), in ob upoštevanju pripomb, ki so jih podale tretje strani (uvodne izjave 60 do 63), ni mogoče ugotoviti na podlagi *prima facie*, da je promptne cene ali cene na platformi OPCOM PCCB mogoče imeti za ustrezna merila za ocenjevanje morebitne prisotnosti gospodarske prednosti v primerjavi s tržnimi cenami.

([53]) Glej sodno prakso v opombi 39, točke od 69 do 89.
([54]) Sklep Komisije 2014/456/EU z dne 4. februarja 2014 o španskih tarifah električne energije: odjemalci Državna pomoč SA.21817 (C 3/07) (ex NN 66/06), ki jo je odobrila Španija (UL L 205, 12.7.2014, str. 25), uvodne izjave 113 do 120.
([55]) Združeni zadevi T-80/06 in T-182/09 Budapesti Erömü proti Komisiji, odstavki 104–114.

(108) Komisija je zato razveljavila svojo odvisnost od povprečne cene OPCOM kot referenčno merilo za primerjavo pogodbenih cen podjetja Hidroelectrica, na podlagi katerih je izrazila dvome, izražene v ustreznih uvodnih sklepih, glede obstoja gospodarske prednosti v desetih pogodbah z dobavitelji električne energije in dveh s proizvajalci elektrod. Preiskava je pokazala, da trgovanja na platformah, kot je OPCOM, za krajša obdobja in pod standardnimi pogoji ne glede na to, ali gre za ponudbe na osnovi „dan vnaprej“ ali „eno leto ali manj“ ali z namenom zagotovitve dodatnih storitev ali storitev izravnave operaterjem električnega omrežja, ni mogoče obravnavati kot sprejemljivo alternativo prilagojenim pogodbam podjetja Hidroelectrica, ki so predmet preiskave, v posebnih okoliščinah romunskega trga v obravnavanem obdobju. Zadevne pogodbe so bile sklenjene s pogajanji, da bi zadovoljili posebne potrebe kupca in prodajalca, pri čemer niso na voljo v drugih tržnih segmentih. Zato da bi se ugotovila prisotnost gospodarske prednosti v primerjavi s tržnimi pogoji, je treba torej preučiti tudi pogoje, ki veljajo za druge tržne segmente, na voljo v Romuniji v letu 2007 in naprej, čeprav ti niso bili navedeni v odločitvi o sprožitvi postopka.

(109) V zvezi z reguliranim trgom, na katerem je podjetje Hidroelectrica učinkovito zagotovilo približno petino proizvodnje v času dejanskega stanja (uvodna izjava 31), primerjava z reguliranimi cenami, ki jih je podjetje Hidroelectrica zaračunavalo vsako leto na podlagi upravičenih stroškov in stopnje donosa, ki jih je določil regulativni organ ANRE za področje električne energije, kažejo, da so bile vse obravnavane pogodbene cene stalno in znatno višje od reguliranih cen med letoma 2007 in 2010 (uvodna izjava 26 in Priloga 1). Zato je bilo z gospodarskega vidika razumno, da je podjetje Hidroelectrica nadaljevalo oskrbo vseh domnevnih upravičencev v trenutnih postopkih od leta 2007, saj so bile zadevne pogodbe donosnejše kot tiste na reguliranih trgih. V vsakem primeru, če se naredi primerjava s teoretično možnostjo povečanja dobavljenih količin na reguliranem trgu, podjetje Hidroelectrica ni moglo preklopiti dobave električne energije iz pogodb v preiskavi na regulirani trg, ker je količine, ki so bile dobavljene na reguliranem trgu ANRE, določilo predhodno.

(110) Enako velja, *mutatis mutandis*, za pogoje trgovanja za dan vnaprej in na izravnalnem trgu. Zaradi značilnosti proizvodnje podjetja Hidroelectrica, zasnovane delno na podlagi nerazporejene električne energije in nizkih mejnih stroškov, je vprašljivo, ali bi podjetje Hidroelectrica lahko doseglo občasno višje prihodke s preklopom oskrbe elektrike po pogodbah v preiskavi na dan vnaprej in izravnalne trge, zlasti v zvezi z dobavo električne energije v času največje obremenitve, ko so cene znatno povečane. Vendar iz različnih razlogov tržni pogoji in cene, ki so prevladovale na tistih tržnih segmentih, ne morejo šteti za reprezentativne tržne pogoje, s katerimi bi se pogodbe v preiskavi lahko primerjale, da bi ugotovili, ali so bile podeljene gospodarske prednosti kupcem.

(111) Prvič, zdi se, da je podjetje Hidroelectrica električno energijo dobavljalo tudi v teh tržnih segmentih med letoma 2007 in 2010, čeprav v omejenem obsegu, in sicer manj kot 10 % svoje prodaje (uvodna izjava 31). Najpomembnejše vprašanje je, ali taki trgi lahko veljajo kot možna alternativa za razumnega udeleženca, ki bi deloval namesto podjetja Hidroelectrica in bi opredelil 63 % njegove prodaje – prodaje, ki jo je podjetje Hidroelectrica doseglo na podlagi dvostranskih pogodb med letoma 2007 in 2010.

(112) Trgovanje na teh tržnih segmentih vključuje posebne značilnosti, zaradi katerih ni mogoče določiti tržnih pogojev, veljavnih za celotni romunski trg ali za dolgoročne pogodbe podjetja Hidroelectrica. Storitev izravnave ali pomožne storitve izvaja proizvajalec elektrike za operaterja prenosnega sistema na podlagi nepredvidljivega povpraševanja in vzorcev povpraševanja s strani posameznega kupca. Za ponudbe dan vnaprej prav tako velja, da so cene in količine nepredvidljive iz dneva v dan. Z drugimi besedami, dolgoročnih pogodb, ki se preučujejo, tudi ob neupoštevanju njihovih pogodbenih določb in ob predpostavki, da se lahko razdelijo na več zaporednih letnih pogodb, ki se vsako leto lahko revidirajo, ni mogoče primerjati z nizom 365 enodnevnih pogodb za isto obdobje. Nobeden od teh alternativnih tržnih segmentov ne bi nudil predvidljivega in stabilnega prihodka, ki ga pričakuje podjetje Hidroelectrica ali pa je ustrezen glede na značilnosti proizvodnje podjetja Hidroelectrica in bi bil v skladu z njihovim naložbenim načrtom (točke od 13 do 15).

(113) Nazadnje še dejstvo, celotni obseg trgovanja od leta 2007 do leta 2010 med vsemi romunskimi dobavitelji in relevantnimi kupci na trgu za dan vnaprej in na izravnalnem trgu vedno skupaj znaša manj kot letni obseg dobave na podlagi pogodb v preiskavi (glej uvodne izjave 30, 31 in 38). V tem obdobju noben tržni segment ni imel potrebne zmogljivosti in likvidnosti za obseg prodaje, ki se je izvajal v okviru pogodb v preiskavi. Z drugimi besedami, tudi če nerealno domnevamo, da bi podjetje Hidroelectrica lahko nadomestilo vse romunske proizvajalce in prodajalce na enem ali na obeh od teh dveh trgov, bi podjetje Hidroelectrica še vedno moralo

poiskati dodatne kupce za zadevne količine. Zato pogojev in cen v teh nišnih tržnih segmentih, ne glede na vrednosti, ni mogoče uporabiti kot referenčne vrednosti za bistveno in objektivno primerjavo s cenami podjetja Hidroelectrica v okviru dolgoročnih pogodb.

(114) Glede na bistvene značilnosti pogodb v smislu prilagodljivosti oskrbe, dolgotrajnosti in pogodbenih količin ter v posebnih okoliščinah na romunskem trgu v preiskovanem obdobju so najbolj primerljivi instrumenti, ki so na voljo za določitev morebitne prisotnosti gospodarske prednosti v primerjavi s prevladujočimi tržnimi razmerami v Romuniji, cene, ki so bile dogovorjene z velikimi odjemalci v pogodbah in sklenjene s prožnimi in vnaprej določenimi pogoji. Zato je primerno, da se analizira, ali so pogodbe, ki so predmet preiskave, v skladu s cenami drugih prodajalcev na romunskem trgu za neposredno dogovorjene pogodbe. Nabor podatkov, opisanih v uvodnih izjavah od 35 do 38 zgoraj, zajema neposredno dogovorjene dvostranske pogodbe, ki so bile v veljavi sočasno s pogodbama v preiskavi, je najprimernejša osnova na voljo Komisiji za primerjavo pogodbenih cen, ki so se zaračunavale dobaviteljem električne energije ter podjetjem Alro, Electrocarbon in Elsid. Zato je Komisija primerjala te cene s cenami na podlagi podatkov, ki se nanašajo na obdobje od 1. januarja 2007 do konca leta 2010.

— Pogodbe s podjetjem ArcelorMittal

(115) Glede dveh pogodb, sklenjenih v letih 2009 in 2010 s podjetjem Hidroelectrica in ArcelorMittal na trgu OPCOM-PCCB, Komisija ne meni, da cene iz vzporednih ponudb dveh dobaviteljev na trgu OPCOM-PCCB, ki so navedene v zadevni odločitvi o začetku postopka, pomenijo ustrezne referenčne cene, in sicer iz naslednjih razlogov:

— v zvezi s pogodbo iz leta 2009 nobena od teh dveh vzporednih ponudb na trgu OPCOM ni bila dejansko veljavna. Energy Holding je umaknil vzporedno ponudbo za enako obdobje, količino in pogoje dobave, preden je bila ponudba družbe ArcelorMittal prodana na dražbi ([56]). Druga ponudba podjetja Petprod ni bila sprejemljiva za primerjalne analize, saj vključuje le polovico količine, ki jo je ArcelorMittal ponudil v odkup;

— v zvezi s pogodbo iz leta 2010 so finančni podatki za dva dobavitelja z vzporednimi ponudbami kazali na to, da ne bi mogla prenesti izgub, če ne bi uspela ponovno prodati velike količine električne energije, ki sta jo nameravala kupiti od podjetja Hidroelectrica: pravi namen teh dveh dobaviteljev iz leta 2010 je bil ponovno prodati električno energijo podjetju ArcelorMittal po višji ceni. Pravzaprav sta bili obe ponudbi umaknjeni takoj, ko je Hidroelectrica 29. decembra 2010 sprejela ponudbo za nakup podjetja ArcelorMittal, kar dokazuje, da zadevna dobavitelja nista nameravala prodajati teh količin drugim strankam razen podjetju ArcelorMittal ([57]).

(116) V odsotnosti v celoti primerljivih pogodb povprečne cene OPCOM-PCCB niso veljavna referenčna točka za obe pogodbi s podjetjem ArcelorMittal, glede na to, da so bile količine energije, s katero se je trgovalo na trgu OPCOM, omejene, in da izvajane vrste transakcij prav tako niso primerljive.

(117) Ne glede na predhodna stališča, ki so bila opredeljena v uvodni odločbi, in upoštevajoč velike količine električne energije, kupljene s strani podjetja ArcelorMittal, ter dejstvo, da je ArcelorMittal zanesljiva in finančno stabilna stranka podjetja Hidroelectrica, in dejstvo, da niti dve vzporedni ponudbi dobaviteljev niti povprečne cene OPCOM-PCCB niso primerljive s cenami v primeru dveh pogodb podjetja ArcelorMittal, zato Komisija meni, da so cene iz pogodbe opredeljene v nizu podatkov najboljše referenčne cene za namene primerjave. Zato je glede na prejete pripombe v odgovor na sklep o začetku postopka Komisija spremenila analizo in preučila cene dveh pogodb s podjetjem ArcelorMittal na podlagi istih podatkov, uporabljenih za primerjavo dolgoročnih pogodb.

([56]) Ponudba podjetja ArcelorMittal je bila prodana na dražbi podjetju Hidroelectrica 23. decembra 2009, medtem ko je Energy Holding umaknil ponudbo 22. decembra 2009.

([57]) Navedeni vzporedni ponudbi podjetij Arelco in Petroped sta bili umaknjeni 20. oziroma 30. decembra 2010.

— Ekonometrična analiza Komisije o dolgoročnih pogodbenih cenah

(118) Na dobro delujočih trgih z električno energijo z ustrezno likvidnostjo in instrumenti, ki omogočajo napoved cen za prihodnje dobave, so promptne cene dober pokazatelj približka tržnih cen in jih je mogoče uporabiti kot merila za oceno ravni cen v posameznih pogodbah. Vendar se je treba v tej zadevi, glede na razmeroma visok delež povpraševanja, ki je bil v Romuniji v letu 2009 še vedno izpolnjen na podlagi reguliranih tarif, omejeno likvidnost platform OPCOM za trgovanje v obdobju 2007–2010, in glede na dejstvo, da je bila energetska borza, ki jo upravlja OPCOM, opredeljena kot ustrezni protimonopolni trg, na katerem se izvajajo zlorabe prevladujočega položaja, opreti na druga ustrezna merila za ocenjevanje morebitne prisotnosti gospodarske prednosti v primerjavi s tržnimi cenami.

(119) Zato je Komisija uporabila zbirko podatkov, ki so jo zagotovili romunski organi, saj meni, da je to najboljši vir dokazov, ki odraža tržne razmere v Romuniji. Niz podatkov vsebuje dovolj informacij, da Komisija lahko analizira razmere na romunskem trgu z električno energijo v obdobju v preiskavi, kot je navedeno v uvodnih izjavah 36 in 37. Na podlagi niza podatkov je Komisija izvedla ekonometrično analizo, da bi določila referenčno ceno na podlagi pogodb za električno energijo, sočasnih s pogodbami v preiskavi podjetja Hidroelectrica v celotnem obdobju preiskave. Uporaba ekonomskih modelov za količinsko opredelitev morebitnih prednosti v primerjavi s tržnimi pogoji v skladu s predhodnimi primeri na kompleksnem tržnem okolju (uvodna izjava 104), kakršen je obravnavani primer v Romuniji od leta 2007 (uvodne izjave 24 do 38 in 107). Popoln in podroben tehnični opis ekonometrične analize in njenih rezultatov je naveden v Prilogi II.

(120) Zaradi pomanjkanja jasnih referenčnih meril za ugotavljanje „tržnih pogojev“ je bilo pri pregledovanju, ali sta pogodbi vsebovali cene nad tržno ravnijo, referenčno merilo tržnih cen ocenjeno kot približek v okviru konzervativnih domnev, in sicer z upoštevanjem pomembnih odstopanj navzdol od ocenjene tržne cene. Na podlagi tega konzervativnega pristopa je Komisija izvedla primerjavo cen obeh pogodb podjetja Hidroelectrica z referenčno tržno ceno za vsako leto med letoma 2007 in 2010. Primerjava je bila opravljena letno, saj so bile prodajne cene spremenjene vsako leto ([58]), kljub ustreznim določbam v pogodbah.

(121) Analiza kaže, da so le trije domnevni upravičenci imeli korist od cen, ki so bile nižje od tistih v obsegu, v katerem jih je mogoče šteti za skladne z referenčno tržno ceno:

— v letih od 2007 do 2010 imata Electrocarbon in Elsid vsako leto pogodbene cene, nižje od referenčne tržne cene za ustrezno leto;

— za podjetje Luxten-Lighting je ta razlika višja od referenčne cene le v letih 2008 in 2009.

(122) Analiza je pokazala, da so bile cene podjetja Hidroelectrica v devetih pogodbah med letoma 2007 in 2010, in sicer s podjetji Alpiq RomIndustries, Alpiq RomEnergie, EFT, Electromagnetica, Energy Holding, Euro-Pec, Electrica, ArcelorMittal in Alro, popolnoma v skladu z referenčno tržno ceno. V primeru pogodbe s podjetjem Luxten-Lighting se cene, ki se uporabljajo za leti 2007 in 2010, ne razlikujejo znatno od tistih za druge neposredno dogovorjene v pogodbah, sklenjenih na romunskem trgu.

(123) Glede na navedeno Komisija ugotavlja, da ni bilo neupravičene gospodarske prednosti v primerjavi s tržnimi pogoji v pogodbah s podjetji Alpiq RomIndustries, Alpiq RomEnergie, EFT, Electromagnetica, Energy Holding, Euro-Pec, Electrica, ArcelorMittal in Alro za celotno obdobje v preiskavi ter za Luxten-Lighting za leti 2007 in 2010.

(124) Hkrati je empirična analiza opredelila tri pogodbe, kjer cene niso v skladu z referenčno ceno, in sicer pogodbi med podjetjema Hidroelectrica in Luxten-Lighting za leti 2008 in 2009 ter tisto s podjetjema Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010.

(125) Na podlagi zgoraj navedenega odločitve podjetja Hidroelectrica, da ohrani tri pogodbe s podjetji Elsid, Electrocarbon in Luxten-Lighting, ni mogoče šteti kot delovanje razumnega udeleženca na trgu, saj se pogodbe s podjetjem Luxten-Lighting za leti 2008 in 2009 ter pogodbe s podjetji Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010 zdijo pod tržnimi pogoji, na podlagi konzervativnih predpostavk (Priloga II). Pogodbe podjetja Hidroelectrica zato dodeljujejo neupravičeno gospodarsko prednost podjetju Luxten-Lighting za obdobje 2008–2009 in podjetjema Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010.

([58]) Glej Prilogo I k temu sklepu.

(126) Iz tega izhaja, da so pogodbe podjetja Hidroelectrica z Luxten-Lighting za leti 2008 in 2009 ter s podjetjema Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010 ugodno vplivale na kupce, saj jim je bila dodeljena neupravičena gospodarska prednost, ki presega običajne tržne pogoje, zato teh pogodb ni mogoče izključiti iz pogodbe, ki vključuje državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

(127) Zato je treba, glede na ugotovitve ekonometrične analize Komisije iz uvodne izjave 120, nadalje analizirati, ali je izpolnjen še eden od dveh kumulativnih pogojev za obstoj državne pomoči, kar zadeva podjetja Luxten-Lighting, Electrocarbon in Elsid.

7.3 **Državna sredstva in odgovornost do države**

(128) Glede na to, da je podjetje Hidroelectrica 80-odstotno v državni lasti in da morebitni primanjkljaj prihodkov od prodaje zmanjšuje razpoložljiva sredstva Romunije v vlogi delničarja, lahko Komisija sklene, da padec prihodkov od prodaje električne energije na podlagi treh pogodb, in sicer s podjetjem Luxten-Lighting za obdobje 2008–2009 ter podjetjema Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010, pomeni državna sredstva v smislu člena 107(1) PDEU.

(129) Vendar to sklepanje ni nujno upravičeno, kar zadeva pripisljivost odgovornosti romunski državi glede poslovnih odločitev podjetja Hidroelectrica v zvezi s cenami in prihodki na podlagi treh pogodb s podjetji Luxten-Lighting, Electrocarbon in Elsid po 1. januarju 2007. Zgolj dejstvo, da je cene iz pogodb, ki so predmet preiskave, zaračunavalo podjetje Hidroelectrica, javno podjetje pod večinskim nadzorom romunske države, ni zadosten razlog za sklep, da bi se odgovornost za te odločitve pripisala romunski državi.

(130) Dejstvo je, da so bile vse tri pogodbe v veljavi na dan 1. januarja 2007 (uvodna izjava 19, Priloga I). Komisija ni pristojna, da ugotovi, ali je mogoče sklenitev treh pogodb v letih 2002 in 2004 ter vse spremembe v obdobju pred pristopom Romunije k EU pripisati romunski državi, ali za presojo tržnih razmer, v katerih so bile te pogodbe sklenjene ali spremenjene pred ustreznim datumom (uvodna izjava 101). Odločitve podjetja Hidroelectrica, za katere je Komisija pristojna dati svojo oceno, so zato naslednje:

— izrecna odločitev ali tihi pristanek, da ohrani prodajne pogodbe, ki so bile v veljavi po 1. januarju 2007, sklenjene pred pristopom Romunije k EU,

— vse odločitve, da se bistveno spreminjajo pogodbeni pogoji po pristopu Romunije k EU, zlasti sklepi o spremembi pogodbene cene.

(131) V zvezi s tem, četudi bi bila romunska država v položaju, da bi lahko nadzirala poslovno politiko podjetja Hidroelectrica in imela prevladujoč vpliv na odločitve podjetja, ni mogoče samodejno domnevati, da je v zvezi z ohranitvijo obeh pogodb s podjetjem Luxten-Lighting za obdobje 2008–2009 ter s podjetjema Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010 ter v zvezi s spremembo pogodbene cene tudi dejansko izvajala nadzor.

(132) V skladu z ustrezno sodno prakso ([59]) je treba proučiti, ali je mogoče za romunske organe trditi, da so bili na tak ali drugačen način vpleteni v ohranjanje pogodb v času njihove veljavnosti ter v spreminjanje pogodbenih cen, in majhno verjetnost, da niso vpleteni v te odločitve. V ta namen se za pripis odgovornosti državi Romuniji za odločitve glede pogodbe v preiskavi lahko sklepa iz vrste kazalnikov, ki izhajajo iz okoliščin in iz konteksta, v katerem je podjetje Hidroelectrica dobavilo električno energijo podjetju Luxten-Lighting za obdobje 2008–2009 ter podjetjema Electrocarbon in Elsid po letu 2007.

(133) Zlasti na podlagi ustrezne sodne prakse je mogoče nadaljevanje treh obstoječih pogodb in spremembe pogodbenih cen po letu 2007 pripisati Romuniji, (i) če podjetje Hidroelectrica ni moglo odločati o teh zadevah, ne da bi upoštevalo zahteve javnih organov, (ii) če je to podjetje moralo upoštevati direktive, ki so jih izdali vladni ali medresorski organi. Prav tako je treba upoštevati tudi, ali je podjetje Hidroelectrica (iii) integrirano

([59]) Sodba v zadevi Francija proti Komisiji (Stardust Marine), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, točke 51 do 58.

v strukturo javne uprave, (iv) naravo njegovih dejavnosti in njihovo izvajanje na trgu v običajnih razmerah konkurence z zasebnimi gospodarskimi subjekti, (v) pravni status podjetja (v smislu, da zanj velja javno pravo ali običajno pravo družb), (vi) intenzivnost nadzora javnih organov nad njenim upravljanjem ali (vii) kateri koli drugi kazalnik vpletenosti javnih organov v ohranjanje in spreminjanje pogodbenih cen ali neverjetnost njihove vpletenosti, tudi ob upoštevanju (viii) razsežnosti odločitev podjetja Hidroelectrica, njihove vsebine ali pogojev, ki jih vsebujejo ([60]).

(134) Podjetje Hidroelectrica je podjetje, ki ga ureja običajno pravo gospodarskih družb in ni vključeno v strukturo javne uprave. Dejansko si člani upravnega odbora podjetja Hidroelectrica lahko kopičijo funkcije z vladnimi položaji (uvodna izjava 12). To bi lahko pomenilo, da so bili člani uprave izbrani predvsem na podlagi njihove bližine z vlado in ne na podlagi svojih poslovnih izkušenj ali usposobljenosti. Medtem ko obstajajo znaki, da mora podjetje Hidroelectrica upoštevati direktive, ki so jih izdali vladni ali medresorski organi, nič ne kaže, da bi bile take direktive izdane za namene ohranjanja veljavnosti treh zadevnih pogodb in pogodbenih cen. Zlasti ni nobenih znakov, da bi generalna skupščina delničarjev ali upravni svet podjetja Hidroelectrica imela vlogo pri sprejemanju odločitev v zvezi z ohranjanjem komercialnih pogodb o dobavi električne energije in/ali spremembi cen na podlagi teh pogodb (uvodna izjava 12). Kot je omenilo več zainteresiranih strani, je v skladu s statutom podjetja Hidroelectrica in romunskim pravom gospodarskih družb glavni izvršni direktor tisti, ki upravlja podjetje v tekočem poslovanju in samostojno sprejema odločitve o zadevah, ki niso v pristojnosti skupščine delničarjev in upravnega odbora. Romunski organi poudarjajo, da morajo člani uprave sprejeti odločitve v interesu družbe.

(135) Ministrski odlok 445/2009, na katerega se je Komisija sklicevala v odločitvah o začetku postopka (uvodna izjava 44), ni imela nobenega vpliva na pogoje za tri zadevne pogodbe. V skladu s členom 1(2) tega odloka so bile tekoče dvostranske pogodbe ponavadi izvzete iz pravil, na podlagi katerih so predstavniki ministrstva za gospodarstvo, trgovino in poslovno okolje ter člani upravnih odborov elektroenergetskih podjetij v državni lasti dolžni zagotavljati, da se od 31. marca 2010 z električno energijo, namenjeno za veleprodajni trg, trguje izključno na trgu OPCOM. Kot je navedeno v uvodni izjavi 101, je pristojnost za proučevanje zadevnih pogodb z vidika pravil EU o državni pomoči nastopila od pristopa Romunije k Evropski uniji, to je tri leta pred rokom, ki je bil določen v Uredbi št. 445/2009, in več kot dve leti pred sprejetjem Direktive za njegovo sprejetje. Iz tega sledi, da tako pravilo ni obstajalo, ko so zadevne pogodbe postale predmet pregleda v skladu s predpisi EU. Poleg tega maloprodajne pogodbe med podjetjem Hidroelectrica in Elsid oziroma Electrocarbon – že v veljavi pred 31. marcem 2010, ne bi bile vključene, čeprav bi ukrep veljal tudi za naročila, ki so že obstajala, ko je začela veljati, saj je bila pomembna samo (prihodnja) prodaja na debelo.

(136) Poleg tega, čeprav Ministrski odlok 445/2009 kaže na stopnjo vpliva na poslovno politiko proizvajalcev električne energije v državni lasti, pa je njegov namen predvsem regulativne narave, in sicer povečati preglednost energetskih transakcij na debelo ter zagotoviti večji obseg in likvidnost na trgovalnih platformah, ki jih upravlja OPCOM. Ta ministrski odlok velja za vse proizvajalce v državni lasti, ne samo za podjetje Hidroelectrica. Zato iz besedila in ciljev Ministrskega odloka 445/2009 ni mogoče sklepati, da je romunska država izvajala nadzor nad vsako transakcijo, pogodbo ali spremembo pogodbe v zvezi z dobavo električne energije s strani proizvajalcev električne energije v državni lasti, ki predstavljajo večino proizvajalcev na romunskem trgu, zlasti podjetja Hidroelectrica. Z drugimi besedami, odlok ne kaže na verjetnost, da bi romunska država sodelovala pri običajnih vsakodnevnih poslovnih dejavnostih, prodajnih pogodbah, spremembah pogodb, pogajanjih s cenam itd. v zvezi s tremi pogodbami, ki se proučujejo.

(137) Razen za dobavo električne energije na reguliranem trgu (uvodne izjave 25 do 26) podjetje Hidroelectrica izvaja svojo dejavnost oskrbe z električno energijo na odprtih trgih s kupci za nelastno uporabo, ki so v konkurenci z drugimi dobaviteljev v zasebni ali javni lasti. Zlasti pomembno je dejstvo, da se precejšnja količina električne energije podjetja Hidroelectrica proda na romunskem trgu s prilagojenimi dvostranskimi dolgoročnimi pogodbami, količina, ki je bistveno višja od količine iz pogodb v preiskavi, medtem ko številni drugi ponudniki konkurirajo (uvodni izjavi 30 in 38). Pogodbe podjetja Hidroelectrica, ki so predmet preiskave, zlasti tri dolgoročne pogodbe s podjetji Luxten-Lighting, Electrocarbon in Elsid, ki so bile ohranjene po 1. januarju 2007, torej niso neobičajne ali izredne, kar bi predstavljalo poseben interes države, da jih ohranja.

([60]) Glej opombo 59.

(138) Poleg tega so bile pogodbe s podjetjema Electrocarbon in Elsid ohranjene ter na novo pogajane s stečajnim upraviteljem po uvedbi stečajnega postopka zaradi insolventnosti podjetja Hidroelectrica, ki je bil uveden leta 2012, kar kaže, da so bile te pogodbe še vedno v interesu novega vodstva podjetja Hidroelectrica, tudi po pristopu Romunije k Evropski uniji leta 2007 in po tem, ko so bile pogodbe sklenjene in spremenjene, zlasti v zvezi s cenami. Prav tako je podjetje Hidroelectrica zahtevalo zvišanje cen nad raven cen iz pogodb in poslalo podjetjema Electrocarbon in Elsid obvestilo o prekinitvi oskrbe, da bi jih spodbudilo, da sprejmejo nadaljnje zvišanje cen v letu 2010 (uvodna izjava 22), in s tem ravnalo kot prodajalec, ne pa kot dajalec pomoči.

(139) To ne pomeni, da romunska država ne more biti vključena v komercialne pogodbe dobaviteljev električne energije v državni lasti, kadar gre za interese posebnih in pomembnih industrijskih odjemalcev. Na primer, pred pristopom Romunije k EU je v internem zapisu z dne 2. februarja 2006, ki ga je podpisal državni sekretar na Ministrstvu za gospodarstvo in trgovino, odobril pa ga je predsednik vlade, predlagano izvajanje posebne preferencialne obravnave za deset največjih energetsko intenzivnih uporabnikov v Romuniji (tudi proizvajalci aluminij ali jekla, ki jih oskrbuje podjetje Hidroelectrica ali Nuclearelectrica). V zvezi s pogodbo z Arcelor-Mittal, zlasti Sklep odbora podjetja Hidroelectrica št. 13/2009 z dne 16. decembra 2009, pooblašča generalnega direktorja podjetja Hidroelectrica „za pogajanja v potekajočih se pogajanjih za pogodbe o prodaji elektrike in za najboljše pogoje za podjetje Hidroelectrica“. Upravni odbor je odobril glavne pogoje pogodb iz let 2009 in 2010 s podjetjem ArcelorMittal. Dodatek št. 17 iz leta 2009 k pogodbi s podjetjem Alro (doda se formula LME za izračun pogodbene cene) je prav tako odobril odbor podjetja Hidroelectrica.

(140) Poleg tega je tudi memorandum z dne 3. februarja 2011 dveh generalnih direktorjev podjetij Nuclearelectrica in CE Hunedoara, ki sta tako kot podjetje Hidroelectrica v lasti države, zahteval soglasje Ministrstva za gospodarstvo in trgovino za sklenitev pogodbe za veleprodajo električne energije med podjetjema Nuclearelectrica kot prodajalcem in podjetjem CE Hunedoara kot kupcem. Ta transakcija je potrebovala odstopanje od določb Odloka 445/2009, ki zahteva, da vse transakcije na grosističnem trgu električne energije, ki vključujejo podjetja v državni lasti, potekajo zgolj na trgu OPCOM. To odstopanje je bilo zahtevano, da bi „pridobljena električna energija služila v namene oskrbe električne energije številnih pomembnih industrijskih odjemalcev na nacionalni ravni v letu 2011“. Ta memorandum je v celoti potrdil minister za gospodarstvo in trgovino.

(141) Iz tega sledi, da obstajajo neposredni dokazi, ki jih ni bilo mogoče popolnoma izključiti, in sicer da je bila romunska država vpletena v sklepanje pogodb ali znatne spremembe pogodb podjetja Hidroelectrica z velikimi, energetsko intenzivnimi industrijskimi odjemalci.

(142) Komisija je poleg tega ugotovila, da je druge kupoprodajne pogodbe, ki jih je podjetje Hidroelectrica podpisalo z dvema drugima državnima podjetjema Electrocentrale Deva in Termoelectrica v letih 2008 in 2009, mogoče pripisati romunski državi. Ta ugotovitev je temeljila predvsem na neposrednih dokazih drugih dveh družb v državni lasti, ko sta zaprosili za odobritev pogodb družbe s strani ministra, pristojnega tudi za podjetje Hidroelectrica, ki je v državni lasti, kot sredstva za (navzkrižno) financiranje svojega tekočega poslovanja in rudnikov premoga v državni lasti, ki so jim dobavili premog za socialne in druge nekomercialne namene ([61]).

(143) Čeprav navedeni pomisleki navajajo na verjetnost (oz. ne izključujejo možnosti), da je romunska država bila vpletena v sklepanje več pogodb podjetja Hidroelectrica z velikimi industrijskimi odjemalci, ki so nacionalnega pomena za romunsko gospodarstvo, in z drugimi prodajalci v državni lasti, te ni mogoče ekstrapolirati na tak način, da je vse gospodarske pogodbe podjetja Hidroelectrica, zlasti tiste s podjetjema Elsid, Electrocarbon in dobavitelji električne energije, mogoče pripisati romunski državi. V nasprotju s podjetjem Electrocentrale Deva in Termoelectrica so Elsid, Electrocarbon in dobavitelji električne energije v zasebni lasti in nobenega od njih ni mogoče uvrstiti med velike industrijske kupce nacionalnega pomena za gospodarstvo Romunije. Podatki, ki so bili na voljo v preiskavi, ne kažejo na posebne interese oziroma na sodelovanje pri spodbujanju s strani romunske države, da bi podjetje Hidroelectrica sklenilo ali po pristopu Romunije k EU ohranilo pogodbe z Elsid, Electrocarbon in dobavitelji električne energije.

([61]) Sklep Komisije (EU) 2015/1877 z dne 20. aprila 2015 o cenah, ki jih je podjetje S.C. Hidroelectrica S.A. iz Romunije zaračunalo podjetjema S.C. Termoelectrica S.A. in S.C. Electrocentrale Deva S.A. – SA.33475 (12/C) (UL L 275, 20.10.2015, str. 46), uvodne izjave 96 do 100.

(144) Poleg tega, kar zadeva Elsid, Electrocarbon in Luxten-Lighting, ki so bili posebej izpostavljeni v prejšnji točki 7.1, več dejstev kaže na majhno verjetnost, da je odločitev o ohranitvi pogodb in spremembi pogodbenih cen s podjetjem Luxten-Lighting za obdobje 2008–2009 ter s podjetjema Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010 mogoče pripisati romunskim organom.

(145) Zlasti ker so se dejanske cene na podlagi treh pogodb vsako leto stalno povečevale. Med letoma 2007 in 2010 so se zaračunane cene za podjetja Elsid, Electrocarbon in Luxten-Lighting povečale za 44,5 %, 44,5 % oziroma 41,4 %. Povišanja cen je zmanjšalo absolutno vrednost dodeljene pomoči. Spremembe teh pogodb, ki zmanjšujejo domnevni znesek državne pomoči, so bile vedno sprožene na zahtevo in v korist podjetja Hidroelectrica. Strategija zmanjševanja zneska dodeljene pomoči upravičencem se zdi v nasprotju z namenom dodeljevanja pomoči oziroma je vsaj videti preveč zapleteno, da bi bilo verjetno. Poleg tega v nasprotju s podjetjema Alro in ArcelorMittal podjetij Elsid, Electrocarbon in Luxten-Lighting ni mogoče šteti za industrijske odjemalce nacionalnega pomena: za ponazoritev, njihova letna potrošnja, nabavljena od podjetja Hidroelectrica, znaša manj kot eno desetino potrošnje podjetja Alro (Priloga I). Na odločitve o zmanjšanju zneska pomoči z bistveno večjo stopnjo pogodbene cene lahko gledamo kot na poslovno odločitev podjetja Hidroelectrica, in malo je verjetno, da bi to odločitev lahko pripisali Romuniji z namenom nudenja pomoči domnevnim upravičencem.

(146) Dejstvo, da ni verjetno, da bi bila država vključena v rahlo zmanjšanje zneska pomoči, je razvidno tudi iz pogodb z Electrocarbon in Elsid. Zlasti je malo verjetno, da je podjetje Hidroelectrica ravnalo v skladu z navodili države pri zahtevi za zvišanje cen nad pogodbenimi cenami leta 2010 in grozilo, da bo ustavilo dobavo električne energije ter zadevo zagovarjalo na sodišču (uvodna izjava 22), saj je zahtevano zvišanje cen povzročilo zmanjšanje morebitnega zneska pomoči, prekinitev oskrbe pa bi lahko ogrozila proizvodne dejavnosti kupcev. To vedenje ni v skladu s tem, da bi pogodbena cena domnevno zagotavlja pomoč, prav tako pa grožnje s prekinitvijo dobav in zagovarjanje zvišanja cen na sodišču ni značilno obnašanje dajalca pomoči, ravno nasprotno, prej velja za vedenje podjetja, ki brani lastne trgovinske interese in nima v interesu nekomercialnih ciljev, po možnosti na podlagi navodil, ki jih prejme od države.

(147) Kar zadeva Luxten-Lighting, ni nobenega očitnega razloga javne politike, kot so nizke cene za končne uporabnike, za prodajo trgovcem na drobno, ki prodajajo le po višjih cenah, kot če bi podjetje Hidroelectrica prodajalo enake količine električne energije na drobno samo. Na primer, preden je začelo nabavljati pri podjetju Hidroelectrica za oskrbo za maloprodajo od leta 2005 naprej, je podjetje Alro predhodno nabavljalo elektriko od dobavitelja Energy Holding, ki je grosist in električno energijo dobavlja od podjetja Hidroelectrica. Razumno je, da Alro dobavi električno energijo neposredno od podjetja Hidroelectrica in tako prihrani pri trgovski marži, če dobavitelj ne ustvarja dodane vrednosti na grosistično dobavo podjetja Hidroelectrica. Prav tako je malo verjetno, da bi romunska država spodbujala podjetje Hidroelectrica, da ohrani pogodbo s podjetjem Luxten-Lighting v letih 2008 in 2009, saj bi v primeru, če Luxten-Lighting ne bi ustvarjal dodane vrednosti svojim industrijskim uporabnikom v maloprodaji, ti dosegli nižje cene, če bi sklenili pogodbo neposredno s podjetjem Hidroelectrica. Poleg tega je Luxten-Lighting enostransko prekinil pogodbo s podjetjem Hidroelectrica novembra 2011, preden je Komisija začela postopek; to obnašanje se ne ujema s položajem prejemnika državne pomoči.

(148) Na podlagi vsega navedenega ni dokazano, da je pogodbe s podjetjem Luxten-Lighting za obdobje 2008–2009 ter pogodbe s podjetjema Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010 mogoče pripisati Romuniji.

(149) Kot bistveni element pripisa odgovornosti Romunije za odobritev državne pomoči ni prisoten v treh pogodbah z Luxten-Lighting za obdobje 2008–2009 ter Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010, prav tako pa ni treba proučiti, ali je izpolnjen drugi kumulativni pogoj za uporabo te določbe, kot je morebiten vpliv na konkurenco in trgovino med državami članicami.

(150) Glede na navedeno tri pogodbe v preiskavi, s podjetjem Luxten-Lighting za 2008–2009 ter podjetjema Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010, ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU.

8. **ZAKLJUČEK**

(151) Pogodbe, zajete v tem sklepu, ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Pogodbe, sklenjene med podjetjem Hidroelectrica in podjetji ArcelorMittal, Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Electrica, Electromagnetica, Energy Holding, EURO-PEC, Luxten-Lighting, Electrocarbon in Elsid ter pogodba s podjetjem Alro ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Romunijo.

V Bruslju, 12. junija 2015

Za Komisijo

Margrethe VESTAGER

Članica Komisije

PRILOGA I

PREGLED POGODB

SA.33451 TRGOVCI Z ELEKTRIČNO ENERGIJO	Datum podpisa in trajanje pogodbe (začetno obdobje / po podaljšanju roka)	Datum prenehanja veljavnosti	Količina	Cena (RON/MWh)
Alpiq RomEnergie	3.4.2008 Začetno obdobje: 5 let Podaljšanje (2009): za dodatnih 5 let (do leta 2018)	20.7.2012	— 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Alpiq RomIndustries	29.11.2004 Začetno obdobje: 10 let Podaljšanje (2009): za dodatnih 5 let (do konca leta 2019)	20.7.2012	Začetna količina: 1 GWh — 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Energy Financing Team Romania (EFT)	25.3.2004 Začetno obdobje: 7 let Podaljšanje (2010): za dodatnih 5 let (do konca leta 2015)	18.7.2012	Začetna količina (2006): […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Electrica	*Pogodba 111:* 17.8.2010 *Pogodba 112:* 14.9.2010	Pogodba 111 31.7.2011 Pogodba 112 31.12.2010	Pogodba 111 […] GWh od septembra 2010 do 31.7.2011 Pogodba 112 […] GWh od oktobra do decembra 2010	Pogodba 111 — 2010: […] Pogodba 112 — 2010: […]
Electromagnetica	21.4.2004 Začetno obdobje: 10 let	30.4.2014	Začetna količina: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Energy Holding	14.1.2004 Začetno obdobje: 10 let	24.7.2012	Začetna količina: 3 692 GWh — 2007: […] GWh — 1. polovica 2008: […] GWh — 2. polovica 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
EURO-PEC	3.3.2004 Začetno obdobje: 10 let	26.6.2012	Začetna količina: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]

SA.33451 TRGOVCI Z ELEKTRIČNO ENERGIJO	Datum podpisa in trajanje pogodbe (začetno obdobje / po podaljšanju roka)	Datum prenehanja veljavnosti	Količina	Cena (RON/MWh)
Luxten-Lighting	2.3.2004 Začetno obdobje: 10 let	december 2011	Začetna količina: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
SA.33581 PROIZVAJALCI ELEKTROD	Datum podpisa in trajanje pogodbe (začetno obdobje / po podaljšanju roka)	Datum prenehanja veljavnosti	Količina	Cena (RON/MWh)
Electrocarbon	28.3.2003 Začetno obdobje: 5 let Podaljšanje (2004): za dodatnih 5 let (do 31.3.2013)	31.3.2013	Začetna količina: 800 GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
ELSID	18.12.2002 Začetno obdobje: 5 let Podaljšanje (2004): za dodatnih 5 let (do 31. 3.2013)	31.3.2013	Začetna količina: 280 GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
SA.33624 Alro	Datum podpisa in trajanje pogodbe (začetno obdobje / po podaljšanju dobe (če je to potrebno))	Datum prenehanja veljavnosti	Količina	Cena (RON/MWh)
Alro	8.9.2005 Začetno obdobje: 7 let Podaljšanje (2010): za dodatnih 5 let (do 31.1.2018)	V teku do konca leta 2018	Začetna količina: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
SA.33623 ARCELORMITTAL GALAȚI	Datum podpisa in trajanje pogodbe (začetno obdobje / po podaljšanju dobe (če se uporablja))	Datum prenehanja veljavnosti	Količina	Cena (RON/MWh)
ArcelorMittal	23.12.2009 Obdobje: 1 leto 22.12.2010 Obdobje: 1 leto	31.12.2010 6.1.2012	[…] GWh […] GWh	2010: […] 2011: […]

PRILOGA II

OCENA DOMNEVNIH GOSPODARSKIH PREDNOSTI – EKONOMETRIČNA ANALIZA

Utemeljitev in opis ekonometrične analize

Namen ekonometrične analize, ki jo je izvedla Komisija, je ustvariti referenčne cene za pogodbe. Te cene so rezultat regresijske analize, izvedene na podlagi značilnosti pogodb v nizu podatkov. V prvi fazi regresijska analiza omogoča vzpostavitev referenčne cene na podlagi pogodbenih značilnosti v nizu podatkov (v nadaljevanju besedila: napovedi znotraj vzorca). V drugi fazi se rezultati regresijske analize uporabijo za napoved referenčne cene za pogodbe v preiskavi, pri čemer se upoštevajo značilnosti pogodb (v nadaljevanju besedila: napovedi zunaj vzorca). Pri regresijski analizi je razlika v cenah med pogodbami v nizu podatkov pojasnjena s temi značilnostmi: kupljena količina, identiteta dobavitelja in navidezna leta. Spremenljivki „trajanje pogodbe“ in „profil odjema kupca“ nista vključeni, ker nista statistično pomembni.

Ekonometrična analiza temelji na načelu, da obstaja več dejavnikov za oblikovanje cen, kot na primer količine. Zato bi bilo zavajajoče primerjati cene različnih pogodb brez upoštevanja teh dejavnikov. Zlasti ker imajo pogodbe v nizu podatkov in pogodbe v preiskavi nekatere skupne značilnosti (dvostranska pogajanja, posebej prilagojeni pogoji, količine nad 150 GWh na leto itd.), vendar nobena pogodba v nizu podatkov nima enakih količin niti ni bila sklenjena za isto obdobje in z istim začetkom veljavnosti kot pogodbe v preiskavi, kar je dejavnik, ki lahko upraviči razlike v ceni. Na primer, dve pogodbi v preiskavi se nanašata na dobave […] GWh/leto (Alro 2007–2010) in […] GWh/leto (Energy Holding 2007–2008). Medtem pa pogodba z največjo količino v nizu podatkov od 114 opazovanih podatkov cena/pogodba, ki so bili zabeleženi med letoma 2007 in 2010, ni nikoli ni presegla 1 400 GWh/leto. Vprašljivo je, ali lahko preprosta primerjava cen teh pogodb dovoljuje kakršen koli veljaven sklep o tem, ali so bile pogodbe v preiskavi skladne s tržnimi cenami. Namesto tega je bilo mogoče ugotoviti, da teh dveh pogodb preprosto ni mogoče primerjati z drugimi tržnimi pogodbami. Iz te kvantitativne analize sledi, da če se upoštevajo številni zunanji dejavniki, je mogoče lažje primerjati cene različnih pogodb. Ker normalizacija ne obstaja, je mogoče smiselno primerjati le popolnoma enake pogodbe.

Treba je opozoriti, da ta empirična analiza ni namenjena ocenjevanju vzročnega razmerja med cenami in nekaterimi zunanjimi dejavniki. Na primer, pri ocenjevanju vzročnega odnosa med nekaterimi dejavniki in cenami bi bilo treba upoštevati tveganje endogenosti: to je da je vzročna spremenljivka (npr. količina) lahko sama po sebi pod vplivom razložene spremenljivke (npr. cena), in sicer zaradi izpuščenih spremenljivk ali simultane pristranskosti. Namen kvantitativne analize je „normalizirati“ cene različnih pogodb, da bi se omogočila boljša primerjava med njimi. Ta normalizacija je potrebna zaradi neobstoja popolnoma enakih pogodb in značilnosti dobav.

Regresijska analiza izraža glavne značilnosti zadevnih dvostranskih pogodb:

— vključno s količinsko spremenljivko v regresiji, ki izraža dejstvo, da so cene na splošno nižje, če so kupljene količine večje ([1]);

— tudi identiteta dobavitelja kaže, da imajo nekateri dobavitelji značilnosti, ki bi jim omogočale, da cene določajo drugače kot drugi, ob upoštevanju pogodb o dobavi električne energije s skoraj vsemi dobavitelji, ki so dejavni v Romuniji in so vključeni v nizu podatkov;

— zajema tudi navidezna leta, ki izražajo časovno razsežnost in morebitne spremembe v tržnih pogojih med obema letoma.

Kar zadeva prvi korak empirične analize, so rezultati regresijske analize pogodb v nizu podatkov navedeni v preglednici 1 spodaj.

([1]) Predhodna obdelava podatkov je izločila štiri (nesumljive) pogodbe, ki se nanašajo na prodajo znotraj skupine ALRO med letoma 2007 in 2010, saj bi verjetno izražale drugačne tržne pogoje kot tiste, ki prevladujejo v dvostranskih pogodbenih pogajanjih med dobaviteljem in neodvisnim kupcem, kar je ključni dejavnik v tej zadevi.

Kar zadeva drugo fazo empirične analize, je Komisija ugotovila referenčne vrednosti za vsako leto in nato preskusila položaj pogodb glede na to referenčno vrednost, da bi ugotovila, ali so bile cene, ki jih zaračunava podjetje Hidroelectrica, nižje ali višje kot modelirana referenčna cena. Naslednje faze podrobno opisujejo metodologijo za določitev referenčne vrednosti:

Prvič, za vsako pogodbo iz nabora podatkov je bilo izračunano, za koliko dejanska cena odstopa od ustrezne referenčne cene, izračunane na podlagi regresije in lastnosti pogodbe.

Drugič, opredeljena je bila najbolj navzdol odstopajoča pogodba (v nadaljevanju besedila: NNO); to je pogodba iz niza podatkov, katere opazovana cena naročila je najbolj odstopala od svoje ustrezne referenčne cene (v absolutnem smislu). Obstajajo razlogi, čeprav zelo konservativni, za izbiro NNO-pogodbe, ki vključuje variacijsko nihanje pod osrednjo ocenjeno vrednostjo referenčne cene. Prvič, ekonometrični model ne pojasnjuje popolnoma opazovane cene v nizu podatkov, ter samo ena ocena referenčne cene je bila zagotovljena z intervalom zaupanja in stopnjo napake, ki je višja ali nižja od predvidenih. Drugič, na realnem trgu obstajajo odstopanja od samo ene mogoče cene; NNO-pogodba, ki izhaja iz pogodbe, temelječe na tržnih pogojih (glej uvodne izjave 36 do 38), zagotavlja količinsko opredeljene informacije o mogočem obsegu takih odstopanj in tržno zasnovan obseg za izračun referenčnih cen.

Tretjič, razlika v ceni v povezavi z NNO-pogodbo se uporablja za ločevanje pogodb, katerih cene so pod referenčnimi cenami pogodb, ki presegajo te:

— če ima pogodba opazovano ceno, ki presega ustrezno referenčno ceno, in če je razlika v ceni te pogodbe višja od razlike v NNO-ceni, se šteje, da ta pogodba *prima facie* ni skladna s trgom;

— sicer se pogodba šteje za skladno s trgom.

V spodnji preglednici so predstavljeni podrobni rezultati regresijske analize vzorca pogodb iz podatkovnega niza. Regresija pojasnjuje 74-odstotno razliko v podatkih, ki pa je še vedno sprejemljiva. Ocene koeficienta, predstavljene v spodnji preglednici, se uporabljajo v drugi fazi za napoved „referenčnih“ cen za vzorce pogodb v preiskavi (v nadaljevanju besedila: napovedi zunaj vzorca).

Rezultati ekonometrične analize

Tabela 1

Regresijska analiza [1]

Odvisna spremenljivka: povprečna cena	Koeficient	STD-napaka
letna količina (GWh)	– 0,01951**	0,007878
leto 2008	22,58369***	4,781887
leto 2009	30,73545***	5,471158
leto 2010	21,32171***	5,695673
ALPIQ ROMENERGIE	– 2,34966	9,310078
ALPIQ ROMINDUSTRIES	– 5,47044	9,975876
ARCELORMITTAL GALAȚI	– 1,78779	14,62595
AXPO ENERGIJE RO	0,896041	10,40766
CE HUNEDOARA	38,02612***	11,41575
CE OLTENIA	27,86802***	9,458818
CEZ VANZARE	9,515878	11,40325
EFT RO	2,966594	18,83573
ELECTRICA	9,787691	11,04511
ELECTROMAGNETICA	– 9,19285	9,553932

Odvisna spremenljivka: povprečna cena	Koeficient	STD-napaka
ENEL ENERGIE MUNTENIA	16,97181	12,529
ENERGY HOLDING	– 34,5329***	9,620757
ENERGY NETWORK	36,58137***	12,47443
EON ENERGIE	3,589147	12,43953
EURO-PEC	0,511251	9,50637
HIDROELECTRICA	– 30,3327**	12,62379
NUCLEARELECTRICA	– 9,804	18,78678
OMV PETROM	6,482914	18,79837
RAAN	33,0402**	14,6577
RENOVATIO TRADING	29,5599	18,95553
TINMAR IND	0	(izpuščeno)
konstanta	160,5678***	8,50624
število opazovanj: 109 R-kvadrat = 0,7426 prilagojen R-kvadrat = 0,6691		

Opomba: Cene so v RON/MWh
Vir: Regresijska analiza, ki jo je Komisija izvedla na podlagi podatkov, ki so jih predložili romunski organi.
([1]) (Standardne napake so prikazane v oklepajih: *** pomeni, da je koeficient statistično pomemben na ravni 1 %, ** pomeni, da je statistično pomemben na ravni 5 %, in * pomeni, da je statistično pomemben na ravni 10 %.

Naslednje razpredelnice prikazujejo rezultate empirične analize, pri čemer je bila uporabljena regresijska analiza iz preglednice 1. Za vsako leto je bila izbrana najbolj navzdol odstopajoča pogodba („most-downward-diverging contract"; v nadaljevanju besedila: NNO-pogodba) na podlagi razlike v ceni (v RON/MWh) med ocenjeno ceno vsake pogodbe in ustrezno opazovano ceno. Preglednice od 2 do 4 prikazujejo razlike med pogodbenimi cenami podjetja Hidroelectrica za posamezno leto (to je 2007–2010) v primerjavi s „simulirano" referenčno ceno za vse pogodbe v preiskavi.

Za leto 2007 ima NNO-pogodba, to je pogodba iz nesumljivega niza podatkov z največjo razliko med opazovano ceno in ustrezno ocenjeno ceno, razliko v ceni, ocenjeno na […] RON/MWh. Pogodbi podjetja Hidroelectrica imata opazovano ceno pod svojo ocenjeno ceno z razliko v ceni, ki je večja od […] RON/MWh, in sicer pogodbi s podjetjema Electrocarbon in Elsid, v katerih opazovana razlika v ceni znaša približno […] RON/MWh (glej preglednico 2).

Tabela 2

Analiza pogodb iz leta 2007

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlika v ceni (v absolutnem smislu)	V skladu z referenčnimi indeksi
NNO-pogodba v nizu podatkov					
AZOMURES SA	HIDROELECTRICA	[…]	124	[…]	

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlika v ceni (v absolutnem smislu)	V skladu z referenčnimi indeksi
Pogodbe v preiskavi					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	72	[…]	da
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	50	[…]	da
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	127	[…]	da
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	da
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	da
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	125	[…]	da
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	ne
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	ne

Opomba: Cene se zaokrožijo navzgor na najbližji RON/MWh.
Vir: Izračuni temeljijo na regresijski analizi in podatkih, ki so jih predložili romunski organi.

Za leto 2008 je razlika v ceni v povezavi z NNO-pogodbo ocenjena na […] RON/MWh, ter tri pogodbe podjetja Hidroelectrica imajo večje razliko v ceni, in sicer pogodbe s podjetji Luxten-Lighting, Electrocarbon in Elsid z razliko v opazovani ceni v višini približno […] RON/MWh za Luxten-Lighting ter […] RON/MWh za Electrobarbon in Elsid (glej tabelo 3).

Tabela 3

Analiza pogodb iz leta 2008

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlika v ceni (v absolutnem smislu)	V skladu z referenčnimi indeksi
NNO-pogodba v nizu podatkov					
PETROM SA	Energy Holding	[…]	147	[…]	
Pogodbe v preiskavi					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	94	[…]	da
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	da
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	da
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	73	[…]	da
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	da
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	ne
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	ne
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	ne

Opomba: Cene se zaokrožijo navzgor na najbližji RON/MWh.
Vir: Izračuni temeljijo na regresijski analizi in podatkih, ki so jih predložili romunski organi.

Za leto 2009 je NNO razlika v ceni ocenjena na […] RON/MWh, in spet imajo tri pogodbe podjetja Hidroelectrica večje razlike v ceni, in sicer pogodbe s podjetji Luxten-Lighting, Electrocarbon in Elsid z razliko v opazovani ceni v višini približno […] RON/MWh za Luxten-Lighting ter […] RON/MWh za Electrobarbon in Elsid (glej tabelo 4).

Tabela 4

Analiza pogodb iz leta 2009

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlika v ceni (v absolutnem smislu)	V skladu z referenčnimi indeksi
NNO-pogodba v nizu podatkov					
Ductil Steel SA	Alpiq RomEnergie	[…]	187	[…]	
Pogodbe v preiskavi					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	102	[…]	da
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	da
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	da
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	da
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	da
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	da
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	156	[…]	ne
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	ne
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	ne

Opomba: Cene se zaokrožijo navzgor na najbližji RON/MWh.
Vir: Izračuni temeljijo na regresijski analizi in podatkih, ki so jih predložili romunski organi.

Za leto 2010 je razlika v ceni v povezavi z NNO-pogodbo ocenjena na […] RON/MWh, in dve pogodbi podjetja Hidroelectrica imata večjo razliko v ceni, in sicer pogodbi s podjetjema Electrocarbon in Elsid z opazovano razliko v ceni v višini približno […] RON/MWh (glej preglednico 5).

Tabela 5

Analiza pogodb od leta 2010

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlika v ceni (v absolutnem smislu)	V skladu z referenčnimi indeksi
NNO-pogodba v nizu podatkov					
SILCOTUB SA ZALAU	Energy network	[…]	214	[…]	
Pogodbe v preiskavi					
ArcelorMittal Galați	HIDROELECTRICA	[…]	118	[…]	da
Electrica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	da
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	107	[…]	da

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlika v ceni (v absolutnem smislu)	V skladu z referenčnimi indeksi
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	da
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	da
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	144	[…]	da
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	93	[…]	da
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	146	[…]	da
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	da
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	ne
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	ne

Opomba: Cene se zaokrožijo navzgor na najbližji RON/MWh.
Vir: Izračuni temeljijo na regresijski analizi in podatkih, ki so jih predložili romunski organi.

Analiza občutljivosti

V prejšnji empirični analizi je bila NNO-pogodba opredeljena kot pogodba v nizu podatkov za določeno leto, ki naj bi izražala največjo razliko v ceni v absolutnem smislu (v RON/MWh) med opazovano ceno in ustrezno ocenjeno ceno.

Analiza občutljivosti je bila izvedena, da se preveri ponovljivost rezultatov. Enaka analiza je bila opravljena tako, da se NNO-pogodba opredeli kot pogodba z največjo razliko med ocenjeno ceno in ustrezno opazovano ceno, izraženo kot odstotek ocenjene cene. V analizi občutljivosti je bila NNO-pogodba opredeljena kot pogodba z največjo razliko med ocenjeno ceno in ustrezno opazovano ceno, izraženo kot odstotek ocenjene cene. Čeprav analiza ne bi smela znatno vplivati na izbiro NNO-pogodbe, pa lahko vpliva na pogodbe, ki so izbrane. Rezultati so prikazani v preglednicah 6 do 9 spodaj. Potrjujejo veljavnost rezultatov iz glavne analize.

Tabela 6

Analiza občutljivosti pogodb iz leta 2007

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlike v ceni (v odstotkih)	V skladu z referenčnimi indeksi
NNO-pogodba v nizu podatkov					
AZOMURES SA	HIDROELECTRICA	[…]	124	[…] %	
Pogodbe v preiskavi					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	72	[…]	da
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	50	[…]	da
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	127	[…]	da
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	da
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	da

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlike v ceni (v odstotkih)	V skladu z referenčnimi indeksi
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	125	[…]	da
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	ne
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	ne

Opomba: Cene se zaokrožijo navzgor na najbližji RON/MWh.
Vir: Izračuni temeljijo na regresijski analizi in podatkih, ki so jih predložili romunski organi.

Tabela 7

Analiza občutljivosti pogodb iz leta 2008

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlike v ceni (v odstotkih)	V skladu z referenčnimi indeksi
NNO-pogodba v nizu podatkov					
PETROM SA	Energy Holding	[…]	147	[…] %	
Pogodbe v preiskavi					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	94	[…]	ne
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	da
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	da
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	73	[…]	da
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	da
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	ne
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	ne
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	ne

Opomba: Cene se zaokrožijo navzgor na najbližji RON/MWh.
Vir: Izračuni temeljijo na regresijski analizi in podatkih, ki so jih predložili romunski organi.

Tabela 8

Analiza občutljivosti pogodb iz leta 2009

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlike v ceni (v odstotkih)	V skladu z referenčnimi indeksi
NNO-pogodba v nizu podatkov					
Ductil Steel SA	Alpiq RomEnergie	[…]	187	[…] %	
Pogodbe v preiskavi					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	102	[…]	da
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	da

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlike v ceni (v odstotkih)	V skladu z referenčnimi indeksi
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	da
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	da
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	ne
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	da
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	156	[…]	ne
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	ne
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	ne

Opomba: Cene se zaokrožijo navzgor na najbližji RON/MWh.
Vir: Izračuni temeljijo na regresijski analizi in podatkih, ki so jih predložili romunski organi.

Tabela 9

Analiza občutljivosti pogodb iz leta 2010

Ime kupca	Ime dobavitelja	Opazovana cena	Referenčna cena	Razlike v ceni (v odstotkih)	V skladu z referenčnimi indeksi
NNO-pogodba v nizu podatkov					
ARCELORMITTAL GALAȚI	Electrica	[…]	182	[…] %	
Pogodbe v preiskavi					
ArcelorMittal Galați	HIDROELECTRICA	[…]	118	[…]	da
Electrica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	da
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	107	[…]	da
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	da
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	da
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	144	[…]	da
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	93	[…]	da
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	146	[…]	da
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	da
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	ne
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	ne

Opomba: Cene se zaokrožijo navzgor na najbližji RON/MWh.
Vir: Izračuni temeljijo na regresijski analizi in podatkih, ki so jih predložili romunski organi.

Cene električne energije v pogodbah med podjetjema Hidroelectrica in Luxten-Lighting ter med podjetjema Electrocarbon in Elsid še vedno niso v skladu z referenčno ceno. Odstotki razlik v ceni so znatno višji v pogodbah s podjetjem Luxten-Lighting za leti 2008 in 2009 ter s podjetjema Electrocarbon in Elsid za obdobje 2007–2010. Poleg tega obstajata še dve drugi pogodbi, in sicer s podjetjem Alro iz leta 2008 in podjetjem Energy Holding iz leta 2009. Odstotek razlike v ceni je v obeh primerih zelo blizu odstotku razlike v ceni iz NNO-pogodbe. Opazovana cena za pogodbo iz leta 2008 s podjetjem Alro je […] % nižja od ocenjene cene, medtem ko je odstotek razlike v ceni v povezavi z NNO-pogodbo znašal […] % v letu 2008. Opazovana cena za pogodbo iz leta 2009 s podjetjem Energy Holding je […] % nižja od ocenjene cene, medtem ko je odstotek razlike v ceni v povezavi z NNO-pogodbo znašal […] % v letu 2009. Na splošno je treba ti pogodbi obravnavati, kot da sta v skladu z referenčno ceno.

Poleg glavne analize občutljivosti, izvedene z opredelitvijo NNO kot odstotkom razlike glede na referenčno ceno, ki potrjuje veljavnost rezultatov, so bili nadaljnji preizkusi občutljivosti rezultatov pridobljeni na podlagi prednostne opredelitve MP v absolutnih vrednostih tako, kot sledi:

— Samovoljen 10-odstotni pribitek je bil odštet od absolutne vrednosti NNO: spremenjena NNO ne vpliva na sklenitev pogodbe v preiskavi iz let 2008, 2009 in 2010. Za leto 2007 se za EFT pojavi razlika v višini 2,5 RON/MWh, ki je nižja od uporabljene cene v znesku […] RON/MWh (torej bi bila cena v skladu z referenčno ceno […] RON/MWh); ta razlika v ceni, ki ni bila upoštevana pri EFT v letih 2008, 2009 in 2010, se šteje za zanemarljivo.

— Prav tako bi referenčna uporaba drugega odklona navzdol (2. DD) zajela le še dve pogodbi (Luxten-Lighting in EFT) za leto 2007. Vendar to ne pomeni, da bi bile tudi druge pogodbe, zajete v preiskavi, v analiziranem obdobju videti, kot da so pod referenčno ceno, ali da bi se zdelo, da je bila pogodba z EFT pod referenčno ceno za leta 2008, 2009 in 2010.

— Podatki regresije iz leta 2011 so bili uvedeni brez predhodnega preverjanja: tudi če se vrednosti, prikazane v preglednicah 2 do 5, nekoliko spremenijo, ostanejo kvalitativni rezultati nespremenjeni.

— Preučene pogodbene cene, ki naj bi bile v skladu z referenčnimi cenami, so bile na novo uvedene v regresijo kot nabor podatkov (preverjanje znotraj vzorca): tudi v tem primeru se sklepna ugotovitev v zvezi s pogodbami v preiskavi ne spremeni.

Iz tega sledi, da ti dodatni preskusi občutljivosti, ki se nanašajo na glavni pristop, potrjujejo ponovljivost rezultatov ekonometrične analize.